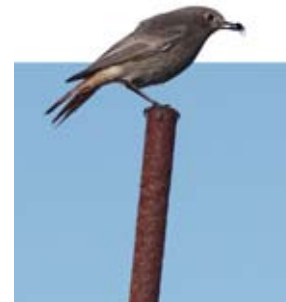

Fuglar i Hordaland 2012

Av Frode Falkenberg, Michael Fredriksen, Oddvar Heggøy og Eirik Nydal Adolfsen

Materialet som danner grunnlaget for denne rapporten er utelukkende hentet fra vår database Rapportsystemet for fugler, artsobservasjoner.no/fugler. Det ble rapportert hele 91 357 observasjoner fra rapportåret 2012, som er det mest omfattende materialet LRSK i Hordaland noensinne har hatt å forholde seg til. 356 personer rapporterte observasjoner.

Fugleåret 2012

Det ble observert 236 fuglearter i fylket i 2012. De mest rapporterte artene var 1) Kråke 3228 observasjoner, 2) kjøttmeis 3139, 3) svarttrost 3018, 4) gråmåke 2810, 5) skjære 2691, 6) blåmeis 2392, 7) grønnfink 2337, 8) stokkand 2268, 9) bokfink 2266 og 10) fiskemåke 2111.

Av sjeldne hekkefugler hekket det dvergdykker i Os og Sveio kommuner, mens Lindås kunne skilte med skogsniiper i spill i hekkesesongen. Svartstrupe hekket trolig med et par i Sveio, mens tornskate ble påvist som hekkefugl i Austrheim, Bømlo og Fjell kommuner.

Vi opplevde utenom det vanlige gode forekomster av de to hvitmåkene polarmåke og grønlandsmåke. Spesielt sistnevnte var så tallrik at det nesten har vært umulig å vurdere antall individer involvert. Les mer i artsomtalen. Vi hadde også ekstremt gode forekomster av både haukugle og varsler.

Andre sjeldenheter

Av de mest sjeldne funnene nevner vi i det følgende arter som var påvist færre enn ti ganger tidligere i fylket: stripegås (10. funn), rørdrum (4. funn), rustsnipe (4. og 5. funn), svartehavsmåke (3. og 4. funn), nattravn (10. funn), sibirpiplerke (8. funn),

myrpiplerke (ny art for fylket - årets eneste), asiasvartstrupe (2. funn) og trostesanger (3. funn - returierende individ).

Forkortelser og symbolbruk

For å finne forklaringer på forkortelser og symboler i rapporten, må man gå inn på artsobservasjoner.no/fugler og velge "Manual" fra menyen. Unntakene er * foran observatørnavnet, som indikerer hvem som er funnets førsteobservatør eller finner. Kommunene Askøy, Bergen og Øygarden er forkortet til hhv. As., Be. og Øyg. Hunnf. eller ind. betyr ikke kjønnsbestemt fugl. I tilknytning til artsnavnene er det noen ganger en klamme med forskjellige tall, f.eks. under Årets dvergmåkeomtalen står det [29/42-1/1]. Det innebærer at det før rapportåret hadde blitt gjort totalt 29 funn av 42 individer av arten, mens det i 2012 ble gjort et funn av et individ.

Komiteens sammensetning har for rapportåret bestått av leder Frode Falkenberg og vurderingsmedlemmene Eirik Nydal Adolfsen, Michael Fredriksen og Oddvar Heggøy. I tillegg har artskoordinatorene Arild Breistøl (Åkerrikse), Agnar Målsnes (jaktfalk, vandrefalk og kongeørn) og Rune Voie (spettefuglene) hatt administrative oppgaver.

Haukugle. Foto: Terje Håheim

Sædgjess *Anser fabalis* på Herdla, Askøy 27. desember 2012. Foto: Dag Gjerde

Knoppsvane

Cygnus olor

Store antall: 50 ind. Etnefjorden, Etne 14.7 (Anders Bjordal). 44 ad. Osvåg, Etne 19.9 (Terje Håheim). Disse dreier seg nok hovedsakelig om de samme fuglene. 38 ad. + 6 1K Røyksundkanalen, Bømlo 9.10 (Stein Haldorsen). Arten fortsetter å spre seg i Hordaland og er observert nordover i Radøy og Meland kommune, samt østover i kommunene Samnanger, Fusa, Kvam og Ulvik.

Sangsvane

Cygnus cygnus

Sommerfunn: 1 2K Sandvin, Odda gjennom hele vinteren og frem til 23.5 (*Ingunn Løyning, *Ingvar Måge m.fl.). 1 2K Ulvikpollen, Ulvik 30.5 (Harry Dijkstra). 1 par Sandtjørn, Eidfjord 27.6 (Terje Håheim).

Sædgås

Anser fabalis

9 ind. Tjeldstø, Øyg. 1.1 (Livar Frøyland). 4 ind. Hella, Radøy 5.1-6.4 (Oddvar Heggøy, Eirik Nydal Adolfsen m.fl.). 2 ind. fabalis Årås - Langøyna, Austrheim 1.1-15.4 (Oddvar Heggøy, Eirik Nydal Adolfsen, Terje Hansen m.fl.). 11 ind. Fitjar - Vestbødstadtjødno, Fitjar 15.1-27.2 (Ole Berge Helland, Arne Kjosås). 1 ind. Isdalsvatnet, Eidfjord 13.2-18.2 (Dag H Gjerde, Terje Hansen, Anders Bjordal, Ingrid Gjerde). 6 ind. Haukåsmarken, Bergen 28.2-2.3 (Anders Bjordal, Bert de Bruin, Ola Moen, Håvard Bjordal). 13 ind. Kyvikjo, Stord 3.3-10.3 (Tor Helge Heggland, Arne Kjosås). 2 ind. Leirvågen, Austrheim 18.3-21.3 (Tore Svendsen, Ola Moen). 6 ind. Hildal, Odda 30.11-19.12 (Ingvar Måge, Ingunn Løyning, Eirik Sekse, Rune Voie). 2 ind. Herdla, Askøy 21.12-31.12 (Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde m.fl.).

Kortnebbgås

Anser brachyrhynchus

1 ind. Tjeldstø, Øyg. 3.1 (Julian Bell). 12 ind. Nordtun, Bømlo 18.2 (Kjell Bergtun). 1 ind. Leirvågen Leirvågen, Austrheim 13.3-21.3 (Ola Moen). 1 ptS Skogsøytuva, Øyg. 25.3 (Julian Bell, Bjørnar Skjold). 1 ind. Krosshøyen, Radøy 31.3 (Anders Bjordal). 3 ind. Herdla, As. 5.4 (Livar Frøyland). 4 ind. Hjeltnes, Ulvik 13.4-26.4 (Harry Dijkstra). 1 ind. Langøyna, Austrheim 15.4 (Tore Svendsen). 7 ind. Herdla, As. 17.4 (*Frode Falkenberg, Ola Moen). 5 ind. Kjøl, Bømlo 23.4 (Odd Hallaråker). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 2.5-3.5 (Julian Bell). 1 ind. Sævarhagsvikjo, Stord 5.6-8.6 (Tor Helge Heggland). 1 ind. Ulvikpollen, Ulvik 13.6-21.11 (*Terje Lislevand, *Fred Marius Svendsen, Harry Dijkstra). Maks 10 ind. Herdla, As. 27.9-20.10 (*Egil Frantzen, *Ottar Magne Osaland, Eirik Nydal Adolfsen). 1 ind. Toska, Radøy 25.12-31.12 (Ketil Toska).

Tundragås

Anser albifrons

Ikke underartsbestemte individer: Maks 2 ind. Nordtun, Bømlo 1.1-25.2 (Kjell Bergtun, Gunnar Olsen, Odd Hallaråker). Maks 30 ind. Rimbareidstjødno - Vestbødstadtjødno, Fitjar 8.1-25.3 (Tor Helge Heggland, Ole Berge Helland, Arne Kjosås). 1 ind. Ulvenvatnet, Os 25.2 (Livar Frøyland). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 12.4-19.4 (Bjørnar Skjold). 1 ind. Herdla, As. 11.5 (Dag H Gjerde). 1 ind. Ulvikpollen, Ulvik 17.5-21.5 (Ola Moen, Harry Dijkstra). Underarten *A. a. albifrons* (østlig tundragås): Maks 8 ind. Hella, Radøy 3.1-5.1 og 1 ind. Innhella, Radøy 3.1-29.1 (Ola Moen, Egil Frantzen, Laila Frantzen). 3 ad + 1 2k Herdla fort, As. 17.1-29.1 (Terje Haugland m.fl.). 2 ind. Toska, Radøy 9.2-18.3 (Tore Svendsen m.fl.). Maks 10 ind. Herdla, As. 8.3-9.3 (Terje Haugland, Livar Frøyland m.fl.). 1 ind. ble værende på Herdla frem til den 15.3, og 2 ind. ble sett på lokaliteten 15.3-17.3 (Livar Frøyland, Harald Simonsen m.fl.). 1 ind. Leirvågen, Austrheim 18.3-6.5 (Tore Svendsen m.fl.). 1 ad Tjeldstø, Øyg. 29.3

(Julian Bell). Underarten *A. a. flavirostris* (vestlig tundragås): 4 ind. Vinnes, Fusa 29.3-4.4 (Anders Bjordal).

Sædgås

Anser fabalis

9 ind. Tjeldstø, Øyg. 1.1 (Livar Frøyland). 4 ind. Hella, Radøy 5.1-6.4 (Oddvar Heggøy, Eirik Nydal Adolfsen m.fl.). 2 ind. fabalis Årås - Langøyna, Austrheim 1.1-15.4 (Oddvar Heggøy, Eirik Nydal Adolfsen, Terje Hansen m.fl.). 11 ind. Fitjar - Vestbødstadtjødno, Fitjar 15.1-27.2 (Ole Berge Helland, Arne Kjosås). 1 ind. Isdalsvatnet, Eidfjord 13.2-18.2 (Dag H Gjerde, Terje Hansen, Anders Bjordal, Ingrid Gjerde). 6 ind. Haukåsmarken, Bergen 28.2-2.3 (Anders Bjordal, Bert de Bruin, Ola Moen, Håvard Bjordal). 13 ind. Kyvikjo, Stord 3.3-10.3 (Tor Helge Heggland, Arne Kjosås). 2 ind. Leirvågen, Austrheim 18.3-21.3 (Tore Svendsen, Ola Moen). 6 ind. Hildal, Odda 30.11-19.12 (Ingvar Måge, Ingunn Løyning, Eirik Sekse, Rune Voie). 2 ind. Herdla, Askøy 21.12-31.12 (Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde m.fl.).

Grågås

Anser anser

Kommunevis fordeling av antall individer i januar og februar: Austrheim (11), Bømlo (maks 45), Askøy (maks 30), Radøy (61), Fitjar (5), Stord (1), Lindås (9) og Øygarden (5). Desember: Askøy (16) og Bømlo (2).

Stripegås

Anser indicus

[9/28-1/4]

I løpet av perioden fra 27.6 til 11.8 ble det gjort tre observasjoner av fire stripegjess på Hardangervidda; to ved Tinnhølen og en ved Nordmannslågen, Eidfjord.

Ringgås

Branta bernicla

Fugler av underarten *B. b. hrota*: 40 ptN Fedje 24.5 (Ola Moen). 200 ptN Herdlevær, Øyg. 24.5 (Lars Ågren, Terje Hansen). 143 ptN Skogsøytuva, Øyg. 27.5 (Bjørn-Atle Albrektsen). 305 ptN Herdlevær, Øyg. 28.5 (Håvard Husebø, Terje Hansen, Bjørnar Skjold m.fl.). 32 ptN Skogsøy, Øyg. 30.5 (Julian Bell). 30 ptN Skogsøytuva, Øyg. 1.6 (Julian Bell,

Østlige tundragjess *Anser albifrons flavirostris* på Herdla, Askøy 17. januar 2012. Foto: Terje Haugland

Nigel Goodgame). 1 ad. Herdla, As. 8.7-18.7 (Stein Byrkjeland, Ingvar Grastveit, Livar Frøyland). 1 ind. samme sted 23.8-5.9 kan godt dreie seg om det samme individet (*Dag H Gjerde, Anders Heien m.fl.). 211 ind. ptS 30-20 km vest for Marsteinen, Sund 8.9 (Frode Falkenberg m.fl.). 31 ind. Urdneset, Herdla, As. 16.9-17.9 (*Frode Falkenberg, Terje Hansen). 6 ptS Skogsøyтуva, Øyg. 17.9 (Bjørn-Atle Albrektsen). 2 ad. Herdla, As. 19.9-25.9 (Ottar Magne Osaland m.fl.). 5 ptS Skogsøyтуva, Øyg. 30.9 (Julian Bell). Kun en observasjon ble gjort av den mørkbukete østlige underarten B. b. bernicla: 1 2K Hella - Sekkjedalen - Håland, Radøy 3.1-17.1 (*Ola Moen m.fl.).

Hvitkingås

Branta leucopsis

Arten blir hovedsakelig observert hos oss i trekketidene, da hele Svalbard-bestanden trekker forbi norskekysten vår og høst. Det ble imidlertid gjort flere sommerobservasjoner av stasjonære fugler i Hordaland i 2012, og det er sannsynlig at dette dreier seg om enkeltindivider fra den kraftig økende hekkebestanden langs kysten av Øst- og Sørlandet. Alle funn: 2 ind. ble sett ved Innlu-ro, Lindås 12.3 (Ola Moen). Nordtrekkende fugler ble observert i kommunene Øygarden (5520), Fjell (151), Fedje (641), Austrheim (230), Bømlo (533), Radøy (80) i perioden 29.4-1.6. Høyeste trekknøting var 4650 ind. ptN Herdlevær, Øyg. 7.5 (Egil Frantzen, Julian Bell). Videre rastet 3 ind. Herdla, As. 5.5 (Livar Frøyland). 1 ind. ble sett på lokalitetene Lønøyane naturreservat - Myrkdalsdeltaet - Grandane, Voss 10.5-20.10 (*Ragni Nordås m.fl.). 1 ad. ble sett ved Norheimsund, Kvam 17.5-23.5 (Jostein Moldsvor). 1 ind. Herandsvatnet, Jondal 25.5-26.5

(Per Furuset, Arild Gautepluss). 1 ind. Svortland, Bømlo 9.6 (Karsten Katla, Gunnar Olsen). 1 ind. Herdla, As. 10.6-12.6 (*Bjarne B L Andersen, *Håvard Husebø, Livar Frøyland). Fra høsten foreligger følgende funn: 11 ptS Grimseidholmen, Be. 31.8 (Liv Sylvi Meyer). 1 ind. Hernar, Øyg. 23.9-26.9 (Bjørnar Skjold m.fl.). 100 ptS Skjoldskjæret, Øyg. 28.9 (Bjørnar Skjold). 50 ptS Sele, Øyg. 29.9 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen m.fl.). 50 ind. Synste odde, Fedje 1.10 (Ola Moen). Maks 12 ind. Herdla, As. 4.10-12.10 (*Terje Hansen m.fl.). Maks 30 ind. Synste odde, Fedje 5.10-7.10 (Terje Hansen, Gunnar Kjeilen, Lars Ågren m.fl.).

Kanadagås

Branta canadensis

Årets største samling ble rapportert fra Herdla, As. 26.8, da 88 ind. ble talt (Harald Simonsen, Stein Byrkjeland).

Gravand

Tadorna tadorna

Ingen hekkefunn ble gjort i 2012, men opptil 5 adulte fugler ble observert i hekketida på Herdla i Askøy kommune. Et funn fra indre strøk foreligger, fra Ulvikpollen i Ulvik, der et individ ble observert 16.5 (via Ola Moen).

Mandarinand

Aix galericulata

[35/42-3/5]

1 par Låtevann, Odda 14.4 (Agnar Målsnes, Ingvar Måge). 2 M Etne sentrum, Etne 25.4-11.5 (*Terje Håheim, Anita Kristiansen, Reidun Marie Nygård). 1 ind. Grandane - Voss sentrum, Voss 28.10-30.12 (*Anders Bjordal m.fl.).

Brunnakke

Anas penelope

Som vanlig finner vi de høyeste antallene overvintrende brunnakker i de bynære vannene i Bergen. Vi ser på den kommunevise fordelingen av antall individer i årets to første måneder: Austrheim (1), Askøy (5), Bergen (ca. 50), Radøy (4) og Voss (1). Desember så slik ut: Bergen (maks 46), Bømlo (3), Etne (7) og Øygarden (maks 14).

Brunnakke x stokkand

Anas penelope X platyrhynchos

1 ad. hann holdt seg i Fyllingsdalen, Be. 2.2-26.12 (*Terje Hansen, Jørn Opsal m.fl.). Fuglen har oppholdt seg i en årrekke i området.

Snadderand

Anas strepera

[35/53-4/6]

1 ind. Stordalsvatnet, Etne 6.1 (Terje Håheim). 1 par Tjeldstø - Alvheim, Øyg. 29.3-31.3 (Julian Bell, Terje Hansen, Lars Ågren). 1 par ptN Herdlevær, Øyg. 7.5 (Julian Bell). 1 ptS Skogsøy, Øyg. 14.10 (Julian Bell).

Krikkand

Anas crecca

1 ind. Kløppedalstjernet, Be. 1.1 (Gunnar Horgen Gjelsvik, Harald Simonsen). 8 ind. Åsbøvik, Etne 2.1 2012-7.1 (Magne Klementsens). 1 hann Garnes, Be. 5.1 (Anders Bjordal). 3 ind. Toska, Radøy 7.1 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen, Oddvar Heggøy m.fl.). Maks 4 hanner og 5 hunner i de nærliggende vannene Myravannet, Hopsvatnet og Nesttunvatnet, Be. i perioden 7.1-15.2 (Harald Simonsen, Ottar Magne Osaland, Livar Frøyland m.fl.). 2 hunner Herdla, As. 14.2 (Terje Hansen). 1 ind. Ortuvannet, Be. 1.12-2.12 (Heikki Savolainen, Jørn Opsal). 7 ind. Melsvatnet,

Voss 2.12 (Jan Ove Sagerøy). 6 ind. Stordalsvatnet, Etne 4.12 (Jan Kåre Ness, Bjørn Ove Høyland). 1 ind. Storavatnet, Bømlo 6.12 (Lars Økland). 1 ind. Dugstadfossen, Voss 21.12 (Oddvar Heggøy).

Stokkand

Anas platyrhynchos

Årets høyeste rapporterte samling var 320 ind. Ortuvannet, Be. 22.1-12.2 (Jørn Opsal m.fl.).

Stjertand

Anas acuta

1 ad hann Birkelandsvatnet, Be. 1.1-10.3 (Gunnar Kjeilen m.fl.). 1 hunn Eidetjern, Be. 3.2-26.2 (Kristin Gjerde, Ingrid Gjerde, Dag H Gjerde). 1 ad hann Liavatnet, Be. 26.2 (Egil Frantzen, Laila Frantzen). 1 hunn Tveitevannet, Be. 4.3-17.4 (*Ottar Magne Osaland m.fl.). 1 hunn Sandvin, Odda 18.4-27.4 (Ingvar Måge m.fl.). 1 hann Kvassnesstemma, Lindås 22.4 (Tord Andre Oen). 2 i par Tjeldstø, Øyg. 27.4 (Julian Bell). 1 hann Synste odde, Fedje 6.5 (Frode Falkenberg, Arild Breistøl). 1 par ptN Herdlevær, Øyg. 7.5 (Egil Frantzen). 1 ad hann Gjona, Øyg. 19.6 (Terje Haugland). 2 ind. Herdla, As. 19.9-4.10 (Ottar Magne Osaland, Terje Hansen, Egil Frantzen m.fl.). 1 ind. Lønøyane - Vosso - Melsvatnet, Voss 20.10-30.12 (*Jan Ove Sagerøy, Anders Bjordal m.fl.). 1 hann Birkelandsvatnet, Be. 16.12-31.12 er trolig hannen fra vårhalvåret som returnerte til lokaliteten (Gunnar Kjeilen m.fl.). 13 funn av 16 ind. er en opp treden litt over snittet for stjertanda i Hordaland i senere år. Til sammenligning ble det rapportert 8 funn av 10 ind. i 2011, 8 funn av 17 ind. i 2010, 7 funn av 14 ind. i 2009 og 5 funn av 7 ind. 2008.

Skjeand

Anas clypeata

1 hann Herdla, As. 14.5-15.5 (*Terje Haugland, Livar Frøyland m.fl.). 2 ind. Herdla, As. 9.9 (Gunnar Horgen Gjelsvik, Harald Simonsen). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 28.9-29.9 (*Julian Bell m.fl.). 1 hunn Herdla, As. 20.10 (Petter Thornes, Truls Lerdahl).

Taffeland

Aythya ferina

2 M Prestegardslandet, Voss 2.1 var gjenværende fugler fra 2011 (Oddvar Heggøy, Ragnhild Hannaas). 1 ad. M Vestbødstartjødno, Fitjar 8.1 (Tor Helge Heggland). 1 F Ortuvannet - Skeievatnet, Be. 25.1-18.3 (*Terje Hansen m.fl.). 2 M Låtevann, Odda 21.4 (Eirik Sekse, Gunn Mjelde, Agnar Målsnes).

Bergand

Aythya marila

Ingen konkrete hekkefunn ble rapportert i 2012, men fugler ble observert i hekketida på Hardangervidda, som er det eneste området i fylket hvor arten hekker. Overvintrende fugler ble rapportert fra Austrheim (2), Lindås (30), Os (3) og Øygarden (7) i perioden 4.1-18.4. Den kommunevise fordelingen fra høsthalvåret var følgende: Lindås (25), Osterøy (2), Askøy (4), Etne (6), Øygarden (2), Os (1) og Bergen (2). Alle observasjoner ble gjort i perioden 14.10-30.12.

Havelle

Clangula hyemalis

235 ind. ptN Herdlevær, Øyg. (Egil Frantzen, Håvard Husebø m.fl.). 110 ind. Hjelme Vest, Øyg. (Julian Bell) var årets høyeste noteringer. Fra fjellområder har vi følgende funn: 1 hunn Hylatangen, Eidfjord 14.7 (Eirik Sekse, Agnar Målsnes). 4 ind. Finse, Ulvik 7.8 (Per Kristensen).

Svartand

Melanitta nigra

Ferskvannsfunn: 2 i par rastende Lønnavatnet, Voss 20.5 (Terje Lislevand). 4 ind. Saue, Voss 16.6 (Einar Georg Mortensen). 3 F Byen, Eidfjord 1.7-18.7 (Ingvar Måge, Ingunn Løyning, Solfrid Åsta Kvam). 5 ind. Tinnhølen, Eidfjord 6.7-5.8 (Simon Rix, Rune Skåland, Eirik Sekse). 1 ind. Solrenningsvatnet, Modalen 21.9 (Terje Haugland). 1 F Stora-vatnet, Bømlo 18.10 (Lars Økland). 2 ind. Prestegardslandet, Voss sentrum, Voss 28.10 (Anders Bjordal). 1 ind. Seimsvatnet, Voss 1.11 (Terje Hansen). Høye antall: 168 ind. ptS Skogsøyтуva, Øyg. 14.10 (Julian Bell). 267 ptS Espevær, Bømlo 16.10 (Jan Kåre Ness).

Sjørre

Melanitta fusca

Årets største samling: 82 ind. Herdla, As. 26.12 (Terje Hansen).

Kvinand

Bucephala clangula

250 ind. Straumsneset, As. 3.2 (Terje Haugland). 375 ind. Nesfossen, Lindås 4.2 (Terje Hansen, Ottar Magne Osaland, Lars Ågren).

Lappfiskand

Mergus albellus

Minst 8 ind. (2 M + 6 FF) Kalandsviken, Be. 1.1-20.3 (Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde m.fl.). 1 M Hallaråkerosen, Bømlo 7.1 (Kjell Bergtun). 1 ind. Tyssdal, Os 8.1 (Egil Frantzen, Laila Frantzen). 1 FF Ævatnet, Austrheim 14.1 (Tore Svendsen). 2 M Øklandsvågen, Bømlo 22.1 (Karsten Katla). 1 ad. M Fjon, Sveio 31.1-8.2 (*Jan Kåre Ness, Terje Håheim). 1 ind. Myravågen, Stord 24.2-25.2 (Arne Kjosås). 1 ind. Eikangervåg, Lindås 5.3-31.3 (*Ola Moen, Terje Hansen). 1 ind. Skeievatnet, Be. 14.3 (Ketil Toska).

1 ind. Storavatnet, Lindås 24.3 (Ola Moen). 1 F Melsvatnet - Lønøyane naturreservat, Voss 3.4-7.4 (Jan Ove Sagerøy, Oddvar Heggøy). 1 ind. Ævatnet, Austrheim 12.4 (Ola Moen). 1 ind. Storavatnet, Stord 19.10-31.12 (Tor Helge Heggland m.fl.) og 2 ind. samme sted 17.11 (Arne Kjosås). 1 ad. M Fjon, Sveio kommune 30.12 kan godt være hannen fra vårhalvåret som returnerer (Jan Kåre Ness).

Siland

Mergus serrator

Årets største ansamling: 60 ind. Kyvikjo, Stord 7.10 (Tor Helge Heggland).

Vaktel

Coturnix coturnix

[21/29-3/3]

1 sy. Myrkdalsdeltaet, Voss 2.6-28.6 (Oddvar Heggøy, Bjarne B L Andersen m.fl.). 1 M funnet død Keila, Lindås 20.6 (Egil Frantzen). 1 sy. Etne sentrum, Etne 26.7 (Terje Håheim).

Smålom

Gavia stellata

Vinterfunn og gode trekktall: 1 ind. Grunnosen, Austrheim 5.1-10.1 (Ola Moen). 1 ind. Stavesundholmen, Austrheim 7.1 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen m.fl.). 1 ind. Berlandsholmene, As. 4.2 (Terje Haugland). 124 ptN Skogsøytuva 29.4 (Julian Bell, Nigel Goodgame, Terje Hansen m.fl.). 232 ptN Skogsøy 1.5 (Jon Djupvik, Bjarne B L Andersen m.fl.). 152 ptN Herdlevær 7.5 (Egil Frantzen, Julian Bell). 170 ptN Herdlevær 19.5 (Jørn Opsal). Fra desember foreligger følgende funn: 2 ind. Hjartøyna, Øyg. 2.12 (Bjørnar Skjold). 1 ind. Sekk, Bømlø 2.12 (Kjell Bergtun, Lars Økland). 1 ind. Herdla, As. 2.12 (Heikki Savolainen). 1 ind. Grunnosen, Austrheim

4.12 (Ola Moen). 1 ind. Langøyyna, Austrheim 6.12 (Tore Svendsen). 2 ind. Hjelme, Øyg. 18.12 (Julian Bell). 1 ptS Skogsøytuva, Øyg. 20.12 (Julian Bell).

Storlom

Gavia arctica

Alle funn bortsett fra potensielle hekkelokaliteter: 1 ind. Alvheim, Øyg. 12.2 (Terje Hansen, Bjørnar Skjold). 1 par Øvredalsvatnet, Os 17.4 (Pål Biseth). 1 ptN Herdlevær, Øyg. 22.4 (Jørn Opsal). 11 ptN Vieflua, Bømlø 22.4 (Odd Hallaråker). 1 ind. Kalandsviken, Be. 27.4 (Bert de Bruin). 1 ad. Litledalen, Etne 30.4 (Eirik Sekse). 1 ind. Skorrevatnet, Voss 9.5 (Harald Simonsen). 1 ind. Sandvin, Odda 11.5-22.5 (Ingvar Måge m.fl.). 1 ad. Stordalsvatnet, Etne 15.5 (Terje Håheim). 2 ptN Herdlevær, Øyg. 18.5 (Dag H Gjerde, Lars Ågren, Bert de Bruin). 1 ptN Herdlevær, Øyg. 19.5 (Jørn Opsal). 3 ind. ptN sjøområder vest av Turøy, Fjell 21.5 (Terje Haugland). 1 ind. Kalandsvatnet, Be. 24.5-26.5 (Dag H Gjerde, Bert de Bruin). 1 ind. Osa, Ulvik 5.6 (Harry Dijkstra). 1 ind. Myrkdalsdeltaet, Voss 8.8 (Jan Ove Sagerøy, Arne Kjosås). 2 ad. ptS Ryvarden fyr, Sveio 28.8-29.8 (Jan Kåre Ness). 1 ind. Korsfjorden, Sund 8.9 (Michael Fredriksen). 1 1K Herdleflaket, As. 27.9-29.9 (Ottar Magne Osaland, Egil Frantzen, Clive Bramham). 1 ind. Grunnosen, Austrheim 22.10 (Ola Moen). 1 ind. Herdleflaket, As. 23.10 (Dag H Gjerde).

Islom

Gavia immer

Overvintrende fugler ble sett i kommunene Askøy (2), Radøy (1), Øygarden (3), Bømlø (3), Lindås (1). Vårtrekket ble innledet med 2 ptN forbi Skogsøy, Øyg. 25.3 (Julian Bell, Bjørnar Skjold). Videre ras-

tet 3 ind. på sjøen ved Herdlevær, Øyg. 25.3 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen). Øvrige vårobserverasjoner: 1 ind. Skogsøy, Øyg. 7.4 (Julian Bell). 1 ad + 1 2K ptN Skogsøytuva, Øyg. 29.4 (Julian Bell m.fl.). 1 ptN Skogsøy, Øyg. 1.5 (Clive Bramham). 1 2K ptN Solberg, Øyg. 2.5 (Julian Bell). 1 ad ptN Vinappen, Fedje 5.5 (Michael Fredriksen m.fl.). 1 2K Herdlevær, Øyg. 17.5 (Håvard Husebø). 1 ptN Skogsøytuva, Øyg. 27.5 (Bjørn-Atle Albrektsen). 1 ptN Solberg, Øyg. 4.6 (Julian Bell). 1 ad ble sett på lokalitetene Sævellavatnet - Frøland - Fiskevatnet, Fusa og Samnanger kommuner 10.6-20.8 (Jon Djupvik m.fl.). Fra høsten ble sørtrekkende fugler rapportert fra Øygarden (6), Bømlø (1) og Askøy (1). Videre ble stasjonære fugler rapportert fra Øygarden (6), Bømlø (1), Os (1) og Askøy (1). 1 ind. ble også sett trekende mot nord fra Skogsøytuva, Øyg. 25.11 (Julian Bell). Årets uten tvil mest spesielle observasjon var av en voksen fugl som ble sett på flere ferskvannslokaliteter i kommunene Fusa og Samnanger i løpet av sommeren. Det er nærliggende å tro at dette er den samme fuglen som ble sett i Frølandsvatnet i Samnanger sommeren 2010.

Gulneblom

Gavia adamsii

Samtlige funn av gulneblom i Hordaland i 2012 var observasjoner av fugler på trekk. De fleste trekkobservasjonene ble gjort på lokalitetene Skogsøy og Herdlevær i Øygarden. Skogsøy: 1 ptN 25.2 (Julian Bell), 15 ad. ptN 29.4 (Julian Bell m.fl.), 2 ptN 1.5 (Bjarne B L Andersen m.fl.). Herdlevær: 1 ptN 28.4 (Julian Bell), 2 ptN 4.5 (Julian Bell, Nigel Goodgame), 6 ptN 5.5 (Terje Hansen, Julian Bell), 2 ptN 7.5 (Egil Frantzen, Julian Bell), 3

Denne islomen *Gavia immer* tilbragte sommeren 2012 i Fusa og Samnanger. Bildet viser fuglen fra Frølandsvatnet i Samnanger 19. juli 2012. Foto: Ola Moen

ad. ptN 12.5 (Håvard Husebø m.fl.), 1 ad. ptN 17.5 (Håvard Husebø), 1 ptN 19.5 (Jørn Opsal), 1 ptN 20.5 (Harald Simonsen, Gunnar Horgen Gjelsvik), 1 ptN 21.5 (Egil Frantzen) og 1 ptN 26.5 (Julian Bell). 1 ind. landet kort på sjøen for deretter å trekke sør 22.9 (Terje Hansen, Lars Ågren). To trekkobservasjoner foreligger også fra Vinappen i Fedje kommune: 6 ad. ptN 5.5 (Michael Fredriksen m.fl.) og 1 ad. ptN 6.5 (Michael Fredriksen, Gunnar Kjeilen).

Dvergdykker

Tachybaptus ruficollis

Kommunevis fordeling i perioden 1.1-9.4: Odda (1), Kvam (1), Bergen (2), Austrheim (2), Ullensvang (3), Bømlø (4), Fusa (1), Os (2), Sveio (7), Øygarden (1). Hekkefunn: Hekking ble registrert på faste

lokaliteter i Os og Sveio kommune sommeren 2012. En ungfugl ble registrert på lokaliteten i Os, hvor 2 adulte fugler ble observert revirhevdende store deler av våren og sommeren. Minst 2 par hekket på lokaliteten i Sveio i løpet av sommeren, og disse fikk frem hhv. tre og fire unger. Kommunevis fordeling i perioden 24.9-31.12: Øygarden (1), Sveio (6), Odda (1), Bømlø (2) Masfjorden (1), Fusa (1), Austrheim (2) og Bergen (3).

Toppdykker

Podiceps cristatus

[44/52-6/6]

1 ind. Kinsarvikbukta, Ullensvang 22.1 (Per Furueth, Arild Gautepluss). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 18.2 (Julian Bell, Bjørnar Skjold). 1 ind. Angeltveitsjøen, Fjell 23.2 (Terje Hansen). 1 ad Kalandsviken, Be.

26.4-2.6 (*Harald Simonsen, Terje Hansen m.fl.). 1 ad. Herdleflaket, Askøy 8.6 (Livar Frøyland). 1 ind. Herdla, As. 4.10-14.10 (*Terje Hansen, Frode Falkenberg, Rolf Bliks-havn m.fl.). 1 ind. ptS Skogsøytuva, Øyg. 14.10 (Julian Bell).

Gråstrupedykker

Podiceps griseogen

Arten er fåtallig på trekk og overvintrer hos oss i varierende antall. Årets forekomst er omtrent som fjoråret og kommunevis fordeling av funnene er som følger: Meland (1), Fusa (1), Bergen (1), Askøy (3), Stord (1), Austrheim (1), Fedje (2) og Øygarden (4).

Horndykker

Podiceps auritus

Arten er blitt betydelig vanligere som overvintringsgjest i Hordaland

de senere år. Kommunevis fordeling av antall ind. jan-apr: Fitjar (1), Askøy (1), Radøy (4), Øygarden (8) og Austrheim (7). Ser vi på fordelingen fra okt-des får vi denne kommunevise listen: Askøy (maks 6), Austrheim (4), Stord (3), Radøy (1), Bømlo (1) og Øygarden (1).

Havhest

Fulmarus glacialis

Vinterfunn: 3 ind. Hestenes, Bømlo 1.1 (Peter Mallinson). 1 ptN Skogsøytuva, Skogsøy, Øyg. 7.1 (Julian Bell).

Grålire

Puffinus griseus

[47/309-1/1]

1 ind. vest for Marsteinen, Sund 8.9 (Frode Falkenberg, Arild Breistøl, Lars Ågren m.fl.).

Grålire *Puffinus griseus* vest av Austevoll 8. september 2012. Foto: Frode Falkenberg

Havsvale

Hydrobates pelagicus

2 ind. Hillesøyane, Kvinnherad 10.7 (Terje Håheim, Rune Voie). 9 ind. ringmerket Herdlevær, Øyg. 29.7 (Frode Falkenberg, Oddvar Heggøy, Arild Breistøl m.fl.). 6 ind. ringmer-

ket Herdlevær, Øyg. 5.8 (Bjarne B L Andersen, Håvard Husebø, Nigel Goodgame). 1 ind. Dåfjorden, Fitjar 12.8 (Arne Kjosås, Lars Fylkesnes). 1 ind. Spysøysundet, Bømlo 13.8 (via Arne Kjosås). 1 ind. vest for Marsteinen, Sund 8.9 (Frode Falkenberg, Lars Ågren, Arild Breistøl m.fl.). Det er sjelden Kvinnherad blir nevnt i sammenheng med pelagiske arter som havsvale, og observasjon av 2 ind. i Halsnøyfjorden 10.7 er ytterst spesielt. Overraskende nok ble ytterligere to observasjoner av havsvale innaskjærs rapportert: en fra Fitjar og en fra de innerste delene av Bømlo.

Havsule

Morus bassanus

Årets høyeste notering var 330 ptN Skogsøytuva, Skogsøy, Øyg. 16.7 (Julian Bell).

Rørdrum

Botaurus stellaris

[3/3-1/1]

1 ind. Kjesettjørna, Radøy 3.3 (Magne Rath).

Havørn

Haliaeetus albicilla

Hekkebestanden i Hordaland er i intervallet 100-150 par (Fylkesmannen i Hordaland v. Olav Overvoll).

Sivhauk

Circus aeruginosus

[23/23-1/1]

1 ind. Bjødledalen, Bømlo 14.8 (Arne Kjosås, Lars Økland, Stein Haldorsen).

Myrhauk

Circus cyaneus

[57/60 til 64-3/4]

1 F Tinnhølen, Eidfjord 1.7 (Ingvar Måge, Ingunn Løyning, Solfrid Åsta Kvam). 1 ind. Botnavatnet, Odda 2.9 (Ingvar Måge, Ingunn Løyning).

2 ind. Nedste Bjørnabotnen, Ullensvang 11.9-22.9 (Jostein Førde).

Hønsenhauk

Accipiter gentilis

Tre sikre hekkefunn foreligger fra 2012, og arten er rapportert fra ytterligere to sannsynlige hekkelokalteter. Hekkebestanden i fylket regnes som stabil eller svakt minkende, med 100-130 hekkende par. Nyere undersøkelser for å bekrefte disse tallene er mangelfulle (Fylkesmannen i Hordaland v. Olav Overvoll).

Spurvehauk

Accipiter nisus

Fire fugler ble rapportert med hekkekriterie i 2012. Arten er langt vanligere enn dette som hekkefugl i Hordaland, men underrapportering og vanskeligheten ved å lokalisere spurvehaukreir er nok årsaken til det lave antallet rapporterte hekkefunn i fylket.

Musvåk

Buteo buteo

Vinterfunn: 1 ind. Nesse, Bømlo 16.2 (Kjell Bergtun). Ingen konkrete hekkefunn er innrapportert men ut fra observasjoner hekket arten trolig med to par i Lindås. Musvåk er også observert i passende hekkebiotoper både på Stord og Radøy.

Fjellvåk

Buteo lagopus

Vinterfunn: 1 ind. Stend - Klokkarvatnet - Milde, Be. 9.2-14.3 (Terje Hansen, Livar Frøyland, Ketil Toska). Årets første trekker ble observert ved Fossastølen, Etne 14.4 (Terje Håheim). Årets siste var 1 ind. Hildal, Odda 25.11 (Ivar Hildal). Observasjoner med hekkekriterie er rapportert fra fire lokaliteter, men sikre hekkefunn er ikke rapportert, noe som reflekterer det dårlige smågnageråret 2012.

Kongeørn

Aquila chrysaetos

Fugler med hekkekriterie er rapportert fra ti lokaliteter i 2012, hvorav et sikkert hekkefunn. Dette er langt mindre enn den reelle hekkebestanden i fylket, som ble anslått til 57-86 par i 2011 (Tysse & Bergo, 2011).

Fiskeørn

Pandion haliaetus

[115/115-5/5]

1 ind. Låtevann, Odda 21.4 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 1 ind. Låtevann, Odda 17.5 (Lillian Akse). 1 ind. Høylandstoska, Etne 24.5 (Arne Geirmund Rønnevik). 1 ptN Hallaråker, Bømlo 24.5 (Odd Hallaråker). 1 ind. Leivestad, Lindås 3.8 (Morten Wilhelmsen). En helt ordinær forekomst i fylket.

Tårnfalk

Falco tinnunculus

Vinter: 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 1.1 (Livar Frøyland). 1 ind. Solsvik, Fjell 7.1 (Håvard Husebø). 1 ind. Ormhilleren, Øyg. 8.1-14.1 (Julian Bell, Ola Moen). 1 ind. Skogsøy, Øyg. 25.2 (Julian Bell). 1 F Herdla, As. 28.2-29.2 (Stein Byrkjeland, Terje Haugland). 1 M Tokheim, Odda 15.11 (Audun Jonset). 1 ind. Innersøyene, Fedje 27.11 (Terje Haugland). 1 ptS Stora Kalsøy, Austevoll 29.11 (Lars Ågren). En relativt normal vinteropptreden for tårnfalk i Hordaland. Det er godt mulig at observasjonene fra Øygarden gjelder flere observasjoner av det samme individet. Det eneste innlandsfunnet i vinterhalvåret ble gjort i Odda. Ni mulige, to sannsynlige og to sikre hekkefunn er rapportert fra 2012.

Dvergfalk

Falco columbarius

Vinter: 1 ind. Gåsland, Bømlo 29.2 (Lars Økland). 1 ind. Turøy, Fjell 8.3

(Arve Henningsen). 1 ind. Fyllingsdalen, Be. 9.3 (Anders Heien). 1 ind. Ryvarden, Sveio 2.11 (Jan Kåre Ness, Bjørn Ove Høyland). 1 ind. Herdla, As. 18.11 (Truls Lerdahl, Petter Thornes). Fem vinterfunn fra kystnære kommuner er en typisk vinteropptreden for dvergfalk i Hordaland. Hele 12 vinterfunn ble gjort i 2011, mens antallet vinterobservasjoner av dvergfalk i 2008, 2009 og 2010 var hhv. 2, 5 og 6. Arten er kun rapportert fra to sannsynlige hekkelokalteter i Hordaland i 2012, til tross for at den regnes som en relativt utbredt hekkefugl i fylket.

Jaktfalk

Falco rusticolus

1 ind. Kjevikkdalen, Lindås 7.10 (Arild Breistøl, Frode Falkenberg). 1 ind. Skogsøy, Øyg. 12.11 (Julian Bell). 1 ind. Herdla, As. 24.11 (Geir Jensen). Videre er arten rapportert fra tre mulige, to sannsynlige og en sikker hekkelokaltet i 2012. Målsnes (2012) anslø hekkebestanden i fylket til 13-24 par.

Vandrefalk

Falco peregrinus

140 observasjoner av rundt 150 individer foreligger. Fire sikre hekkefunn er rapportert i artsobservasjoner, og fugler med adferd som kunne tyde på hekking er rapportert fra tre lokaliteter. Videre er det rapportert vandrefalk fra ytterligere åtte passende hekkebiotoper. Man har dårlig oversikt over størrelsen på hekkebestanden i fylket.

Vannrikse

Rallus aquaticus

Arten overvintrer i varierende antall i Hordaland. Gjennom vinteren fra januar og utover mai var den kommunevise fordelingen av antall ind som følger: Bergen (2), Bømlo (2), Radøy (1), Sund (1) Fjell (1), Sveio

(1) og Øygarden (2). Forårets siste observasjon var 1 sy. Midtvatnet, Fjell 16.6 (Clive Bramham). Om høsten dukket det første individet opp på Svortland, Bømlo 16.9 (Gunnar Olsen). Kommunevis fordeling ut året ble: Bømlo (9), Fjell (1), Fitjar (2), Lindås (2), Radøy (2), Bergen (9), Austrheim (3) og Øygarden (3).

Åkerrikse

Crex crex

[87/91-5/5] etter 1970

1 sy. Vestbødstadtjødno, Fitjar 15.5-10.6 (Tor Helge Heggland, Arne Kjosås, Ole Berge Helland). 1 sy. Gaupås, Be. 23.5-20.7 (*Jørn Opsal m.fl.). 1 sy. Sønstabø, Bømlo 3.6-9.6 (Odd Hallaråker m.fl.). 1 hunn sy. Bøvågen, Radøy 22.6 (Ola Moen). 1 ind. funnet død Kårbø, Meland 17.9 (Helge Husebø).

Sivhøne

Gallinula chloropus

1 ind. Tveitevannet, Be. 1.1-20.4 (Ottar Magne Osaland, Terje Hansen). 1 ind. Nygårdsparken, Be. 1.1-19.2 (Arild Breistøl m.fl.). 1 ind. Indre Hamre, Be. 3.1-22.1 (*Terje Hansen, Bjørn-Atle Albrektsen). 1 ind. Flesland, Be. 4.1-11.2 (Terje Hansen). 1 ind. Blomvåg, Øyg. 6.1-17.1 (*Bjørnar Skjold, Julian Bell). 1 ind. Liavatnet, Be. 11.1-1.3 (Terje Hansen). 1 ind. Purkebolvatnet, Austrheim 16.1 (Ola Moen). 1 2K Røykenesstraumen, Os 3.2 (Dag H Gjerde, Ingrid Gjerde, Kristin Gjerde). 1 ind. Parisvatnet, Øyg. 19.4-28.4 (Bjørnar Skjold). 1 ad. Nygårdsparken, Be. 1.10-30.12 (*Arild Breistøl, Ottar Magne Osaland m.fl.). 3 ad. Tveitevannet, Storetveit, Be. 9.10-31.12 (*Ottar Magne Osaland m.fl.). 1 ind. Nesttunvatnet, Be. 14.11 (Ottar Magne Osaland). 2 ind. Storavatnet, Bømlo 10.12 (Gunnar Olsen).

Sothøne

Fulica atra

Arten fortsetter å befestes som hekkefugl i Bergen og Os og i 2012 hekket den i følgende vann i Bergen: Tveitevannet, Ortuvannet, Skranevannet, Lauvåstjernet, Storetveitvannet, Kristianborgvannet og Solheimsvannet. I Os hekket arten som vanlig i Ulvenvannet. Den største ansamlingen i Bergen var 22 ind. Tveitevannet, Storetveit, Be. 5.12-7.12 (Arild Breistøl, Ottar Magne Osaland m.fl.). Observasjoner utenom Bergen og Os: 1 ind. Bøvågen-tjernet, Radøy 1.1-27.1 (*Annette Kierulf, Ola Moen, Tore Svendsen). 1 ind. Fitjar 6.1-21.1 (*Ole Berge Helland, Tor Helge Heggland). 1 ind. Nedre Eidfjord, Eidfjord 12.2 (Terje Håheim, Rimma Håheim).

Trane

Grus grus

Alle funn utenom Hardangervidda (Eidfjord): 3 ind. Espeland, Be. 29.2 (Tore Dahle). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 26.4 (Julian Bell). 1 ind. Osvåg, Etne 27.4 (via Terje Håheim). 1 ind. Skjold, Øyg. 30.4 (Bjørnar Skjold). 2 ind. Liamyrane, Odda 30.4 (via Terje Håheim). 2 ind. Rongesundet, Øyg. 18.5 (Bjørn-Atle Albrektsen). 1 par Lønøyane naturreservat, Voss 27.5 (Anders Bjordal). 1 par Myrkaldsdeltaet, Voss 6.6 (Øyvind Rulnes). 6 ind. Myrkaldsdeltaet, Voss 7.6-11.6 (*Bert de Bruin, Oddvar Heggøy, Ragnhild Hannaas).

Tjeld

Haematopus ostralegus

Årets første trekkere ble notert med 2 ptN Skogsøytuva, Øyg. 23.2 (Julian Bell). Gode trekkdager på våren; 910 ptN Skogsøytuva, Øyg. 3.4 (Julian Bell). 265 ptN Hernar, Øyg. 4.4 (Julian Bell). Høstens bestenoteringer var; 125 ptS Herdlevær, Øyg. 5.8 (Terje Hansen, Lars Ågren). 241

ptS Skogsøytuva, Øyg. 13.8 (Julian Bell). 100 ptS Vinappen, Fedje 16.8 (Eirik Nydal Adolfsen).

Sandlo

Charadrius hiaticula

Årets første var 1 ind. Herdla, As. 24.2 (Geir Jensen). Årets høyeste noteringer er alle fra Herdla; 80 ind. 15.8 (Ottar Magne Osaland m.fl.). 85 ind. 18.8 (Ottar Magne Osaland m.fl.). 250 ind. 22.8 (Ottar Magne Osaland m.fl.) og 80 ind. 9.9 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen).

Boltit

Charadrius morinellus

Funn utenfor fjellområder: Vårtekk: 3 ind. rastende Dyrdalen, Be. 9.5 (Ragnar Vikøren). 1 ind. rastende Herdla, As. 12.5-15.5 (Stein Byrkjeland). 7 ind. Kjøl, Bømlø 12.5 (Odd Hallaråker). 3 ind. Etne sentrum, Etne 18.5 (Terje Håheim). 2 ind. Kjøl, Bømlø 19.5 (Gunnar Olsen). 1 ind. Flesland, Be. 21.5 (Michael Fredriksen, Terje Hansen). Vi tar også med et sannsynlig hekkefunn fra Gullfjellet, Be. Lokaliteten har tidligere vist at arten sees hyppig i trekketidene, men en engstelig varslende hunn ble sett 12.6 og et par på samme lokalitet noen dager senere tyder på dette kan være en fast hekkeplass, 2 ind. Austefjellet, Gullfjellet 12.6-18.6 (Terje Hansen, Bert de Bruin).

Heilo

Pluvialis apricaria

Vinterfunn; 2 ind. Herdla, As. 1.1-11.1 (Ottar Magne Osaland, Marit Johannessen, Lars Ågren). 1 ind. Herdla, As. 28.1 (Lars Ågren, Bjarne B L Andersen m.fl.). 1 ind. Hjelm Vest, Øyg. 29.1 (Bjørnar Skjold). 1 ind. Bøvågen, Radøy 29.1 (Annette Kierulf). 1 ind. Herdla, As. 29.1 (Livar Frøyland). Høye antall; 120 ind. Etne sentrum, Etne 8.5 (Terje

Håheim). 180 ind. Herdla, As. 8.5 (Livar Frøyland). 150 ind. Garen, Eidfjord 3.6 (Bjarne B L Andersen, Terje Hansen).

Tundralo

Pluvialis squatarola

En uvanlig vår-/vinterobservasjon var 1 ind. Herdla, As. 22.3 (Rune Zakariassen). Høstens første trekker var 1 ptS Hernar, Øyg. 24.8 (Martin Eggen, Beathe Dømbe). Største ansamlinger på høsttrekk; 22 1K Herdla, As. 12.9 (Ottar Magne Osaland, Egil Frantzen, Terje Hansen, Lars Ågren). 23 ind. Herdla, As. 16.9 (Frode Falkenberg). Årets siste observasjon var 1 ind. Varden, Fedje 6.10 (Arild Breistøl, Michael Fredriksen, Bent Fjeldheim m. fl.).

Vipe

Vanellus vanellus

Vinterfunn januar – februar: 1 ind. Herdla, As. 8.1 (Heikki Savolainen). 3 ind. Herdla, As. 28.1-12.2 (Dag H Gjerde, Michael Fredriksen, Egil Frantzen). 1 ind. Mehus, Bømlø 29.1 (Kjell Bergtun). 2 ind. Bøvågen, Radøy 29.1-30.1 (Annette Kierulf). 1 ind. Nordretjødnø, Fitjar 31.1 (via Anders Bjordal). 1 ind. Budalen, Austrheim 10.2 (Ola Moen). 2 ind. Kjøl, Bømlø 12.2 (Odd Hallaråker, Kjell Bergtun). 1 ind. Fitjar 27.2 (Ole Berge Helland).

Polarsnippe

Calidris canutus

Årets første trekkere var 18 ind. ptN Herdlevær, Øyg. 12.5 (Håvard Husebø, Eirik Nydal Adolfsen m.fl.). Eneste sommerfunn var 1 ind. Prestvika, Herdla, As. 2.6-5.6 (Dag H Gjerde, Harald Totland, m.fl.). Høsttrekket ble innledet med 1 ind. Herdla, As. 16.7 (Rune Zakariassen, Anne Stine Zakariassen m.fl.). Toppnoteringer: 25 ind. ptN Skogsøytuva, Øyg. 7.8 (Julian Bell). 25

ind. Prestvika, Herdla, As. 7.8 (Lars Ågren, Egil Frantzen). Årets siste var 1 ind. Bleikenøvlingen, Øyg. 23.9 (Bjørnar Skjold).

Sandløper

Calidris alba

Vi begynner med en sein vårtrekker: 1 ptN Skogsøytuva, Øyg. 1.6 (Julian Bell, Nigel Goodgame). Høsten innledes med 3 ad. Herdla, As. 23.7 (Terje Hansen, Livar Frøyland), og 1-2 individer ble sett jevnlig i perioden fram til årets siste observasjon (1 1K) på øya 20.9 (Dag Gjerde). Toppnoteringen var 4 1K 5.9 (Terje Hansen, Egil Frantzen). Utenom Herdla ble det gjort følgende funn; 7 ind. Mikkjelsboskjeret, Øyg. 11.8 (Bjørnar Skjold). 2 ind. Bleikenøvlingen, Øyg. 11.8 (Bjørnar Skjold). 1 ptS Tjeldstø, Øyg. 11.8 (Julian Bell). 2 ind. Skogsøytuva, Øyg. 13.8 (Julian Bell). 3 ptS Ryvarden fyr, Sveio 18.8 (Jan Kåre Ness). 1 ind. Ryvarden fyr, Sveio 18.8 (Jan Kåre Ness). 2 ind. Tvisloket, Øyg. 21.8 (Bjørnar Skjold). 3 ind. Ryvarden fyr, Sveio 28.8 (Jan Kåre Ness). 1 1K Heiane, Stord 12.9 (Arne Kjosås, L. Nathalie Jurs, Bjørnar Løkstad).

Dvergsnippe

Calidris minuta

Høstens første var 1 1K Prestvika, Herdla, As. 5.8 (Arild Breistøl, Terje Lislevand). Største ansamling var 11 1K Herdla, As. 16.9-17.9 (Terje Hansen, Frode Falkenberg). Eneste funn utenom Herdla var 1 ptS Herdlevær, Øyg. 9.9 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen). Årets siste var 2 ind. Herdla, As. 1.10 (Lars Ågren).

Temmincksnippe

Calidris temminckii

Alle funn utenfor fjellområder; 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 24.5 (Bjørnar Skjold). 1 ind. Herdla, As. 29.5-2.6 (*Terje Hansen, Bert de Bruin,

Rustsnipe *Tryngites subruficollis* på Herdla, Askøy 27. august 2012. Foto: Jørn Opsal

Livar Frøyland). 2 ind. Herdla, As. 3.8-5.8 (Livar Frøyland, Snorre Frøyland, Clive Bramham m.fl.). 1 ind. Rogøy, Bømlø 13.8 (Gunnar Olsen). 1 ad. Gjernesmoen og Lotatræet, Voss 14.-15.8 (Oddvar Heggøy). 2 ind. Herdla, As. 17.8 (Egil Frantzen, Livar Frøyland). 1 1K Herdla, As. 18.8-19.8 (Ottar Magne Osaland, Terje Hansen, Lars Ågren m.fl.). 1 ind. Lotatræet, Voss 18.8 (Dag H Gjerde). 1 ad Herdla, As. 19.8 (Harald Simonsen, Lars Ågren, Bjarne B L Andersen). 1 1K Herdla, As. 21.8-23.8 (Martin Eggen, Beathe Dømbe m.fl.). 1 ind. Herdla, As. 26.8 (Harald Simonsen, Stein Byrkjeland). 1 ind. Herdla, As. 14.9 (Egil Frantzen).

Alaskasnippe

Calidris melanotos

[13/14-4/4]

1 ind. Herdla, As. 15.5-18.5 (*Egil Frantzen, Dag H Gjerde, Ingrid Gjerde m.fl.). 1 ind. Synste odde, Fedje 17.5 (Arild Breistøl, Christian Pedersen, Giedre Montvilaite). 1 ind. Herdla, As. 2.6-5.6 (*Livar Frøyland, Harald Totland m.fl.). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 23.6 (Bjørnar Skjold).

Tundrasnippe

Calidris ferruginea

Vi tar med alle funn før august måned; 1 ind. Herdla, As. 28.5 (Stein Byrkjeland, Petter Thornes, Livar Frøyland). 2 ind. Herdla, As. 29.5-30.5 (*Jørn Opsal, Bert de Bruin, Livar Frøyland). 1 ind. Herdla, As. 1.6-5.6 (*Livar Frøyland, Dag H Gjerde, Terje Hansen). 2 ind. Herdla, As. 30.7 (Oddvar Heggøy, Eirik Nydal Adolfsen). Funn utenom Herdla var 1 ind. Skjelanger, Meland 16.8-19.8 (Egil Frantzen, Anders Bjordal). 2 ind. Herdla, As. 5.10 (Ole Bosse) var siste observasjon dette året.

Fjæreplytt

Calidris maritima

Vi tar her med årets største ansamlinger; 80 ind. Tvisloket, Øyg. 25.2 (Bjørnar Skjold). 90 ind. Busso, Øyg. 3.3 (Bjørnar Skjold). 77 ind. Tvisloket, Øyg. 29.10 (Bjørnar Skjold).

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus* Storetveit, Bergen 22. desember 2012. Foto: Hans Munthe-Kaas og Harald Totland

Myrsnipe

Calidris alpina

Vinterfunn fram til mars var 2 ind. Herdla, As. 7.2-12.2 (Terje Haugland, Lars Ågren, Geir Jensen). 4 ind. Herdla, As. 6.3 (Lars Ågren). 3 ind. Herdla, As. 8.3-9.3 (Terje Haugland, Livar Frøyland). 1 ind. Herdla, As. 11.3 (Clive Bramham, Livar Frøyland). Kun en dag dette året ble over 100 individer registrert, og det var 115 ind. Herdla, As. 17.9 (Terje Hansen). Årets siste var 1 ind. Herdla, As. 30.12-31.12 (Bjarne B L Andersen, Ottar Magne Osaland, Terje Hansen m.fl.).

Rustsnipe

Tryngites subruficollis

[3/4-2/2]

1 2K+ Herdla, As. 25.6 (*Egil Frantzen m.fl.). 1 ind. Herdla, As. 27.8 (Jørn Opsal). Alle rustsnipene som har blitt observert i Hordaland har vært på Herdla. Fylkets første ble funnet så seint som september 2006.

Brushane

Philomachus pugnax

Årets første var 1 ad. M Herdla, As. 22.6 (Livar Frøyland). Største ansamlinger var 120 ind. Herdla, As. 22.8 (Ottar Magne Osaland, Egil Frantzen, Lars Ågren m.fl.). 110

ind. Herdla, As. 25.8 (Terje Hansen m.fl.). 6 ind. Herdla, As. 20.10 (Jostein Moldsvor) var de seneste i Hordaland dette året.

Kvartbekkasin

Lymnocyptes minimus

Noen standhaftige individer klarte seg gjennom vinteren: 1 ind. Kjøll, Bømlø 22.1 (Odd Hallaråker). 2 ind. Herdla, As. 28.1-29.1 (Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde, Michael Fredriksen m.fl.). 2 ind. Tjeldstø, Øyg. 5.2 (Julian Bell). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 9.2 (Julian Bell). Arten blir som oftest sett på Herdla og Tjeldstø men vi tar med en del observasjoner gjort andre steder i fylket; 1 ind. Synste odde, Fedje 26.9 (Ola Moen). 1 ind. Innluvo, Lindås 13.10 (Ola Moen). 1 ind. Sandvin, Odda 17.10 (Ingvar Måge). 1 ind. Sandvin, Odda 24.10 (Terje Håheim). Arten ble sett utover i desember på flere lokaliteter og vi tar med disse seine individene: 1 ind. Øklandsvatnet, Bømlø 5.12 (Stein Haldorsen). 2 ind. Øklandsvatnet, Bømlø 6.12 (Lars Økland). 1 ind. Nordre Haugland, As. 6.12-13.12 (Terje Haugland). 1 ind. Øklandsvatnet, Bømlø 8.12 (Gunnar Olsen, Kjell Bergtun). 1 ind. drept av predator Tjeldstø, Øyg. 15.12 (Julian Bell). 1 ind. Hatten, Øyg. 15.12 (Julian Bell). 1 ind. Tveitevannet, Be. 22.12-25.12 (Harald Totland, Hans Z. Munthe-kaas, Arne Kjosås m.fl.). 1 ind. Nordre Haugland, As. 22.12-28.12 (Terje Haugland, Rein-Arne Golf).

Enkeltbekkasin

Gallinago gallinago

Kommunevis fordeling av antall ind. januar og februar: Askøy (max 2), Austrheim (1), Bergen (3), Lindås (1), Radøy (3), Bømlø (1) og Øygarden (12). Desember: Askøy (1), Bergen (3), Bømlø (5), Stord (2), Etne (1) og Øygarden (6).

Rugde

Scolopax rusticola

Til tross for stor avgang for overvintrende rugder i Hordaland og Vestlandet forøvrig de siste vintrene var antallet vinterfunn i år over normalen. Det ble observert 34 ind. i januar og 24 ind. i februar. I desember ble det innrapportert hele 60 individer.

Svarthalespove

Limosa limosa

1 ind. (ikke underartsbestemt) Herdla, As. 25.5-26.5 (*Livar Frøyland, Clive Bramham). 2 ind. Lyngøya naturreservat, Tysnes 27.5 (Arild Breistøl, Christian Pedersen). De følgende observasjonene dreier seg alle om underarten *Limosa limosa islandica*: 1 par Herdla, As. 27.5-30.5 (Arne Kjosås, Arild Gilja, Odd Helge Gilja m.fl.). 3 1K Herdla, As. 19.8 (Dag H Gjerde, Bjarne B L Andersen, Michael Fredriksen m.fl.). 4 1K Herdla, As. 21.8-5.9 (*Martin Eggen, *Beathe Dømbe, Terje Hansen m.fl.). 2 1K Herdla, As. 12.9-17.9 (Ottar Magne Osaland, Terje Hansen, Egil Frantzen m.fl.).

Lappspove

Limosa lapponica

Årets første var 1 ind. Herdla, As. 1.5 (Stein Byrkjeland). Arten ble observert trekkende videre utover i mai og juni. De første på returtrekk ankom allerede i begynnelsen av juli. De største ansamlingene var 110 ind. Herdla, As. 4.9 (Tor Martin Rannestad). 125 ind. samme sted 14.9 (Egil Frantzen). Siste observasjon på høsten var 1 ind. Herdla, As. 4.10 (Terje Hansen).

Småspove

Numenius phaeopus

Årets første var 1 ptN Skogsøytuva, Øyg. 1.5 (Bjarne B L Andersen, Terje Hansen, Harald Totland m.fl.).

Ung svarthalespove *Limosa limosa* på Herdla, Askøy 12. september 2012. Foto: Terje Hansen

Det ble ikke innrapportert hekkefunn i 2012, men arten ble observert i hekketiden ved Tinnhølen i Eidfjord. Årets siste var 1 ind. rastende Innersøyene, Bømlø 14.8 (Terje Haugland).

Storspove

Numenius arquata

Kommunevis fordeling vinterfunn fra januar og februar: Austrheim (1), Askøy (1) og Øygarden (6). Årets desemberfunn er alle fra Øygarden. Det er jo en del forflytning lokalt men det dreier seg trolig om 4-5 individer.

Sotsnipe

Tringa erythropus

1 ind. Herdla, As. 30.5 (Bert de Bruin, Harald Simonsen). 1 ind. Herdla, As. 15.6-16.6 (Livar Frøyland). 2 ind. Herdla, As. 2.8 (Egil Frantzen). 1 ind. Ådnøya, Lindås 10.8 (Oddvar Heggøy). 1 ind. Herdla, Askøy 20.8 (Livar Frøyland). 1 1K Herdla, Askøy 16.9 (Frode Falkenberg).

Rødstilk

Tringa totanus

Det var ingen vinterfunn i 2012 så vi tar med årets første og siste observasjon. 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 5.4 (Terje Hansen, Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde, Lars Ågren). 1 ind. Turøy, Fjell 26.9 (Bert de Bruin).

Gluttsnipe

Tringa nebularia

Årets første var 2 ind. Tjeldstø, Øyg. 29.4 (Bjørnar Skjold, Julian Bell). Største ansamling var på 4 ind. Skjelanger, Meland 21.8 (Egil Frantzen). Siste observasjon var 1 ptS Herdlevær, Øyg. 9.9 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen).

Skogsnipe

Tringa ochropus

Årets første var 1 ind. Sandvin, Odda 11.4 (Rune Voie, Olaf Mansåker, Ingvar Måge). Eneste mulige hekkefunn var 2 spillende ind. Fossevatna, Lindås 21.4-29.4 (Eirik Nydal Adolfsen, Terje Hansen, Egil Frantzen, Petter Thornes). Årets siste var 1 ind. Ryvarden fyr, Sveio 10.9 (Jan Kåre Ness).

Grønntilk

Tringa glareola

Alle funn: 2 ind. Herdla, As. 9.5-30.5 (Terje Hansen, Ottar Magne Osaland, Egil Frantzen). 1 ind. Kollsnes, Øyg. 25.5 (Bjørnar Skjold). 1 ind. Bøvågen, Radøy 30.5 (Annette Kierulf). 1 ind. sang/spill Bjoreidshøgda, Eidfjord 11.6 (Terje Lislevand, Fred Marius Svendsen). 1 ind. Herdla, As. 14.7 (Clive Bramham). 1 ind. Herdla, As. 15.8-23.8 (*Ketil Knudsen, Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde). 1 ind. Osa, Ulvik 19.8 (Harry Dijkstra).

Strandsnipe

Actitis hypoleucos

Vinterfunn av arten i Hordaland er svært uvanlig så vi tar med 1 ind. Vinnesleiro, Fusa 12.2 (Jon Djupvik). Årets første trekker var 1 ind. Herdlevær, Øyg. 22.4 (Jørn Opsal). Årets siste var 1 ind. Kledvatnet, Øyg. 30.9 (Bjørnar Skjold).

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* Steinsdalen, Kvam 20. juli 2012. Foto: Ola Moen

Svømmesnipe

Phalaropus lobatus

Alle funn: 2 ind. Kjøel, Bømlo 15.5 (Stein Haldorsen). 1 ad F Myrkaldsdeltaet, Voss 2.6-4.7 (*Jan Ove Sagerøy, Bjarne B L Andersen, Terje Hansen). 1 ind. Langavassmyrane, Eidfjord 30.6 (Ingvar Måge, Ingunn Løyning, Solfrid Åsta Kvam).

Polarjo

Stercorarius pomarinus

8 ptN Vinappen, Fedje 5.5 (Terje Håheim, Rune Voie, Gunn Mjelde m.fl.). Flere observatører oppsøkte Herdlevær 5/5 og fikk tilsammen 16 ptN Herdlevær, Øyg. (Terje Hansen, Bjørnar Skjold, Julian Bell). 7 ptN Herdlevær, Øyg. 18.5 (Lars Ågren, Dag H Gjerde, Bert de Bruin). 3 ptN Skogsøytuva, Øyg. 3.6 (Julian Bell). 1 ptN Bergskallen, Fedje 9.6 (Ola Moen).

Tyvjo

Stercorarius parasiticus

Årets første var 1 ptN Skogsøy, Øyg. 1.5 (Jon Djupvik, Harald Totland). Beste trekkdag var 14 ptN Vinappen, Fedje 5.5 (Rune Voie m.fl.). Totalt ble 43 ind. sett på nordtrekk i løpet av våren. Eneste indikasjon på hekking var 2 ad i området Rogøy, Bømlo 27.5 (Odd Hallaråker). Årets siste var 1 ind. Herdla, As. 19.8-20.8 (*Michael Fredriksen, Livar Frøyland, Dag H Gjerde).

Fjelljo

Stercorarius longicaudus

5 ptN Herdlevær, Øyg. 18.5 (Dag H Gjerde, Bert de Bruin, Lars Ågren). 2 1K vest for Marsteinen, Sund 8.9 (Frode Falkenberg, Arild Breistøl, Lars Ågren m.fl.).

Storjo

Stercorarius skua

Arten blir kun sett på kysten, og de aller fleste funn er fra Øygarden og Fedje kommune av trekkende individer. I 2012 ble det observert 90 individer.

Svartehavsmåke

Larus melanocephalus

[2/2-2/2]

1 3K Norheimsund - Mo - Øyestese, Kvam 17.7-31.7 (*Jostein Moldsvor, Ola Moen, Lars Ågren m.fl.). 1 1K Byparken, Be. 30.9-5.10 (*Arild Breistøl, Frode Falkenberg, Terje Lislevand). Tredje og fjerde funn i Hordaland. Det skulle ta overraskende mange år etter 1996 og 1998, da de to første funnene ble gjort, før arten igjen ble observert hos oss. Første funn for Kvam, og tredje funn i Bergen.

Dvergmåke

Hydrocoloeus minutus

[29/42-1/1]

1 1K Skogsøy, Øyg. 13.8 (Julian Bell). 2011: 1 1K Djupvik, Fusa 17.10 (Jon Djupvik).

Hettemåke

Larus ridibundus

Vi tar med de største ansamlingene i 2012: 30 ind. Store Lungegårdsvannet, Be. 7.1 (Clive Bramham). 40 ad. Flesland, Be. 22.3 (Terje Hansen). 30 ptN Skogsøytuva, Øyg. 23.3 (Julian Bell). 71 ind. Strandebarm, Kvam 4.4 (Ola Moen). Eneste sikre hekkefunn stammer fra Lindås hvor minst to par gikk til hekking, og fire pull. klekket i løpet av sommeren (Anders Bjordal, Ola Moen).

Ringnebbmåke

Larus delawarensis

[16/16-0/0]

1 ad. Bergen sentrum - Minde, Be. 3.1-11.2 (Arild Breistøl, Frode Falkenberg, Håvard Husebø, Christian Pedersen m.fl.). Denne velkjente ringnebbmåken var i sin 19. vinter i Bergen dette året. Fuglen ble ikke observert påfølgende høst, noe som kanskje kan tyde på at den ikke er blant oss lenger?

Fiskemåke

Larus canus

Vi tar med de største ansamlinger og trekktopper: 620 ind. Byparken, Be. 18.2 (Arild Breistøl). 645 ptN Skogsøytuva, Øyg. 23.3 (Julian Bell). 550 ind. Sør Huglo, Stord 2.4 (Tor Helge Heggland). 1200 ptN Skogsøytuva, Øyg. 3.4 (Julian Bell). 2680 ptN Skogsøytuva, Øyg. 7.4 (Julian Bell).

Sildemåke

Larus fuscus

Årets første var 1 ad. Byparken, Be. 3.3 (Alf Tore Mjøs). Årets siste var

1 1K som holdt seg en lengre periode i Byparken og Tveitevannet, Be. fram til 20.10 (Arild Breistøl, Christian Pedersen m.fl.).

Polarmåke

Larus hyperboreus

1 2K hann Bergen sentrum - Puddefjorden, Be. 3.1-30.1 (Frode Falkenberg, Arild Breistøl, Christian Pedersen m.fl.). 1 2K Herdla, As. 8.1 (Heikki Savolainen). 1 3K Tjeldstø, Øyg. 11.1 (Julian Bell). 1 4K Saltneset, Fusa 14.1 (Sindre Solberg). 1 3K Bergen sentrum - Puddefjorden, Be. 16.1 (*Terje Hansen, Frode Falkenberg, Arild Breistøl m.fl.). 1 4K Vinnesleiro, Fusa 21.1 (Martin Egegen, Beathe Dømbe). 1 ad Alvheim, Øyg. 21.1-27.1 (Terje Hansen, Bjørnar Skjold, Lars Ågren). 1 ad. Tjeldstø, Øyg. 26.1 (Bjørnar Skjold). 1 2K+ Skogsøy, Øyg. 4.2 (Julian Bell). 1 2K Biologisk stasjon, Be. 23.2 (Eirik Nydal Adolfsen). 1 2K Fleslandskjeret, Be. 1.3 (Terje Hansen). 1 3K Sagvåg, Stord 10.3 (Arne Kjosås). 1 2K Nese, Fjell 10.3-11.3 (Dag H Gjerde, Hege Gjerde). 1 2K Kvanndal, Granvin 1.4 (Oddvar Heggøy). 1 2K Eitheim, Odda 11.4 (Ingvar Måge). 1 2K Leknes, Etne 21.4-22.4 (Rune Voie). 1 2K+ ptS Skogsøy, Øyg. 14.10 (Julian Bell). 1 3K+ Fedje 26.10 (Ola Moen).

Krykkje

Rissa tridactyla

Vi tar med en ungfugl på bytur: 1 2K Nygårdsviken, Be. 21.1 (Terje Lislevand).

Makrellterne

Sterna hirundo

Årets første var 1 ind. Alversund, Lindås 28.4 (Håvard Bjordal). Årets siste var 1 1K ptS Hernar, Øyg. 26.9 (Frode Falkenberg).

Rødnebbterne

Sterna paradisaea

Årets første var 2 ind. Rong, Øyg. 7.5 (Nigel Goodgame). Årets siste var 4 ind. Nordre Haugland, As. 12.9 (Terje Haugland).

Alke

Alca torda

Vi tar med største antall observert trekkende som var 49 ind. ptS Vinappen, Fedje 3.11 (Terje Hansen, Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde, Lars Ågren).

Alkekonge

Alle alle

Arten er en typisk høst og vintergjest, men blir også sett på nordtrekk på våren i varierende grad. Vi tar med hele 106 ptN Skogsøytuva, Øyg. 1.4 (Julian Bell). Største trekknoring på høsten var beskjedne 42 ptS Vinappen, Fedje 3.11 (Terje Hansen, Bjarne B L Andersen, Dag H Gjerde, Lars Ågren).

Skogdue

Columba oenas

[28/28-4/5] etter 1970

1 ind. Etne sentrum, Etne 7.3-9.3 (*Terje Håheim, *Rune Voie m.fl.). 1 ind. Våge, Fedje 1.10 (Ola Moen). 1 ind. Olsnesøyna, Osterøy 3.10-6.10 (Øyvind Rulnes). 2 ind. Kisteneset, Fedje 7.10 (*Rune Voie, *Ingvar Måge m.fl.).

Ringdue

Columba palumbus

Årets største ansamling var igjen å finne i Etne, med 325 ind. nær sentrum 29.9 (Terje Håheim).

Grønlandsmåke

Larus glaucoides
[54/55-122/136]

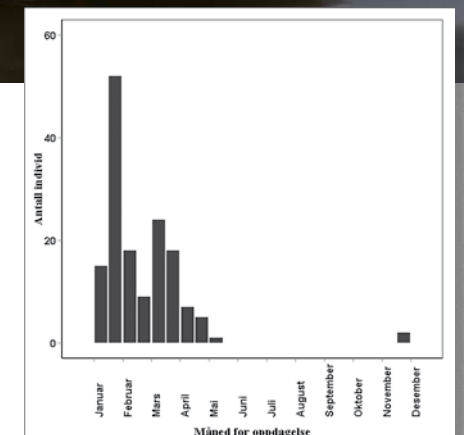
Det finnes ikke et år i nærheten av 2012 hva gjelder antall grønlandsmåker i Hordaland. Minst 122 funn av minst 136 individer er en mangdobling av funnmassen. Hele

nordvest-Europa opplevde en formidabel influks av grønlandsmåker fra nyttår av. I Hordaland dukket de første opp like før nyttårsskiftet, og så tok det formelig av fra midten av januar (se figuren). Det er trolig tilgang på næring i de normale overvintringsområdene som har gjort at grønlandsmåkene har kommet i så

store mengder. Rapporter om stor grad av islagte farvann, og dermed mindre tilgjengelighet på mat, sør for Grønland og NØ i Amerika kan muligens være årsaken. Hos oss dukket de fleste opp langs den ytre kysten, men noen ble også sett i fjordstøkene.

Flere grønlandsmåker *Larus glaucoides* ble ringmerket i løpet av masseforekomsten første halvår i 2012. Denne 3. vinteren ble fanget og ringmerket i Stavanger 42 dager før den ble observert i Byparken, Bergen 20. april 2012. Foto: Frode Falkenberg.

Figuren viser en oversikt over når de forskjellige individene av grønlandsmåke ble oppdaget i 2012 (n=136).

Skogdue *Columba oenas* på fedje 7. oktober 2012. Foto: Ingvar Måge

Tyrkerdue

Streptopelia decaocto

Vi tar med de største ansamlingene: 20 ind. Angeltveit, Be. 10.1-11.1 (Terje Hansen, Anders Bjordal). 20 ind. Nyborg, Be. 18.2 (Egil Frantzen). 19 ind. Hystad, Stord 22.7 (Tor Helge Heggland).

Turteldue

Streptopelia turtur

[75/79-2/2]

1 ad. Øystese, Kvam 10.7 (Dirk Von Werne). 1 ad. Vintertun, Odda 12.7-16.7 (*Jan Ove Vintertun, Ingvar Måge m.fl.).

Gjøk

Cuculus canorus

Årets første var 1 sy. Toftegård, Kvalvågen, Austrheim 30.4 (Tord Andre Oen). Det var ingen seine funn, så årets siste ble 1 ind. Hornaberg, Voss 15.7 (Harald Simonsen).

Hubro

Bubo bubo

Hubro ble observert på 38 lokaliteter i 2012. De fleste er på kjente eller potensielle hekkeområder og publiseres derfor ikke.

Haukugle

Surnia ulula

1 ind. Bontveitdalen, Be. 23.9-24.9 (*Eirik Nydal Adolfsen, Bjarne B L Andersen, Terje Hansen). 1 ind. Høysæter, Samnanger 30.9-30.11 (Magne Sætersdal). 1 ind. Løyning – Seljestad, Odda 5.10-4.11 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde, Eirik Sekse, *Ingunn Løyning, *Solfrid Åsta Kvam). 1 ind. Espeland – Haukelandsvatnet, Be. 5.10-8.11 (*Michael Fredriksen, Gunnar Kjeilen, Frode Falkenberg m.fl.). 1 ind. Nordrepollen, Kvinnherad 8.10 (via Rune Voie). 1 ind. Tausamyra, Kvinnherad 9.10 (via Olav Overvoll). 1 ind. Raunedalen, Be. 11.10 (Sarah Skouen). 1 ind. Storhaug, Kvinnherad 12.10 (Leiv Trygve Varanes). 1 ind. Fossevatna, Lindås 12.10 (Ola Moen, Leif Ragnar Fiske). 1 ind. Digranes, Odda 15.10-3.12 (Rune Voie). 1 ind. Byrkjesete, Kvam 16.10 (via Anders Heien). 2 ind. Frette, Etne 17.10-18.10 (Terje Håheim). 1 ind. Høylandstoska, Etne 21.10-28.10 (Rimma Håheim, *Terje Håheim). 1 ind. Haug, Samnanger 22.10 (Bjørn-Atle Albrektsen). 1 ind. Kleivane, Samnanger

28.10-2.12 (Torill Midtun). 1 ind. Stordalsvatnet, Etne 8.11-22.12 (Terje Håheim, Rimma Håheim). 1 ind. Giskafjell, Kvinnherad 27.11 (Leiv Trygve Varanes). 1 ind. Unneland, Be. 1.12 (Terje Hansen, Lars Ågren). 1 ind. Svartavatnet, Be. 1.12 (Terje Hansen, Lars Ågren). 1 ind. Gardvikbekken, Lindås 1.12 (Ola Moen). 1 ind. Langeset, Voss 4.12 (Dag H Gjerde, Kristin Gjerde). 1 ind. Kyrping, Etne 6.12 (Rune Voie). 1 ind. Valldalen, Odda 8.12 (Agnar Målsnes). 1 ind. Engevik, Be. 11.12 (Jiri Slama). 1 ind. Vatnadalsvatnet, Etne 18.12 (Terje Håheim). 1 ind. Håland, Etne 18.12-22.12 (Oddvar Heggøy, Terje Håheim). 1 ind. Sørstranda, Etne 22.12 (Terje Håheim). 1 ind. Tjellflot, Etne 22.12 (Oddvar Heggøy). 1 ind. Grostøl, Odda 22.12 (Oddvar Heggøy). 1 ind. Vatndal, Etne 23.12 (Oddvar Heggøy). 1 ind. Narheim, Voss 27.12 (Oddvar Heggøy). 1 ind. Kråkevik, Ullensvang 27.12 (Kåre Grønsnes). 1 ind. Lysekloster, Os 29.12 (Arne Kjosås). Siden LRSK startet sitt arbeid med årsrapporter på arter som ikke skal beskrives i 1994 ble 2012 det beste året for hau-

kugle. Minst 37 individer rapportert er en rekordforekomst i Hordaland, og maken har vi nok aldri opplevd siden invasjonen i 1983.

Spurveugle

Glaucidium passerinum

1 ind. Bontveitdalen, Be. 8.1 (Michael Fredriksen). 1 ind. Mjølfjell, Voss 14.1 (Bert de Bruin). 1 ind. Fitjadalsvegen, Kvam 1.3-20.3 (Jan Visser). 1 ind. Dale, Vaksdal 4.3 (Eirik Straume Normann). 1 ad. Storhaug, Kvinnherad 12.3-13.3 (Leiv Trygve Varanes). 1 ind. funnet død Istadmyrane, Voss 30.3 (Oddvar Heggøy).

Hornugle

Asio otus

1 ind. Risnes, Radøy 14.2 (via Ola Moen). 1 sy. Hella, Radøy 23.5 (Ola Moen).

Jordugle

Asio flammeus

1 ind. Kjeka, Kvinnherad 3.4 (Anders Johannesen). 1 ind. Osa, Ulvik 25.4 (Harry Dijkstra). 1 ind. Turøy, Fjell 27.4 (Nigel Goodgame). 1 ind. Herdla, As. 26.5 (Nigel Goodgame). 1 ind. Bjoreidalen, Eidfjord 4.7 (Clive Bramham). 1 ind. Ulriken, Be. 29.7 (Clive Bramham). 1 ind. Knappen, Øyg. 31.7 (Nigel Goodgame).

Perleugle

Aegolius funereus

1 ind. funnet død Marås, Radøy 22.3 (Øystein Frotaule). 1 ind. ringmerket Herdla, As. 4.11 (Nigel Goodgame, Michael Fredriksen m.fl.). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 4.11 (via Julian Bell).

Spurveugle *Glaucidium passerinum* Storhaug, Kvinnherad 13.3 2012. Foto: Leiv Trygve Varanes

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* Grunnosen, Austrheim 19. oktober 2012.
Foto: Ola Moen

Nattravn

Caprimulgus europaeus
[9/9-1/1]

1 ind. Herdla fort, As. 9.9 (Nigel Goodgame m.fl.). Fuglen ble observert da den gikk på dagkvist om morgenen. Om kvelden ble det gjort forsøk på å fange fuglen, og den viste seg ved et par anledninger da det ble spilt playback ved mistnett. Artens status i Hordaland skal revideres av LRSK, da mange funn i vårt arkiv er gamle og udokumenterte. Forrige funn stammer fra Ulensvang ultimo august 1989.

Tårnseiler

Apus apus
Årets første fugler ankom Hordaland 15.5, da det ble gjort en rekke observasjoner i Bergen. Sist ut i 2012 var 1 ind. Øystese, Kvam 16.9 (Jan Visser).

Vendehals

Jynx torquilla
1 sy. Håfoss, Etne 2.5 (Terje Håheim). 1 ind. sy. Kleivane, Sam-

nanger 4.5-11.5 (Torill Midtun). 1 ind. Apeland, Sveio 9.5 (Geir Apeland). 1 sy. Bøvågen, Radøy 12.5 (Anders Heien, Annette Kierulf). 1 sy. Håøyna, Meland 17.5 (Anders Bjordal, Håvard Bjordal). 1 sy. Åsevatnet, Sveio 19.5 (Jan Kåre Ness). 1 sy. Mølstrevåg, Sveio 20.5 (Jan Kåre Ness). 1 sy. Kanadaskogen, Be. 20.5-22.5 (*Anders Heien, Bert de Bruin, Terje Hansen). 1 ind. Litleskardet, Lindås 22.5-23.5 (Ola Moen). 2 ind. Myrdalsvatnet, Be. 22.5-28.5 (*Harald Simonsen, Clive Bramham). 1 sy. Løyning, Odda 25.5-26.5 (Ingunn Løyning, Solfrid Åsta Kvam). 1 sy. Låte vann, Odda 25.5 (Ingvar Måge). 1 ind. Nesheimstunet, Voss 27.5 (Anders Bjordal). 2 ind. Smøråsfjellet, Be. 27.5 (Harald Simonsen). 2 sy. Varaldsøy, Kvinnherad 2.6 (Ingvar Grastveit, Harald Simonsen). 1 sy. Nordmyking, Osterøy 3.6 (Ola Moen).

Hvitryggspett

Dendrocopos leucotos
Fylkesfuglen ble observert i alle årets måneder og totalt ble det innrapportert 111 observasjoner.

Sanglerke

Alauda arvensis
Opptil 4 ind. Herdla, As. i perioden 1.1-28.1 (mange observatører)

Fjellerke

Eremophila alpestris
Årets første fugl var også årets eneste lavlandsfunn; en hann i Vikjo, Kvinnherad 23.4 (Geir Valle). Som vanlig utover sommeren, fra 29.5-12.8, er bortimot alle observasjonene fra Hardangervidda, der arten er vanlig i passende habitat. En hann ble i tillegg sett på Mossegronuten, Etne 28.6 (Anders Heien), og 3 ind. ble sett på Kviteskorvi, Voss 26.8 (Heikki Savolainen). Sistnevnte er trolig trekkere, noe den første også kan være.

Sandsvale

Riparia riparia
Årets første var 3 ind. Kvassnesstemma, Lindås 28.4 (Tord Andre Oen). Årets siste var 1 ind. Etne sentrum, Etne 23.9 (Terje Håheim).

Låvesvale

Hirundo rustica
Årets første var 1 ind. rastende Nordre Haugland, As. 14.4 (Livar Frøyland), mens årets siste var 1 ind. Sandviken, Be. 22.10 (Finn Jørgensen) og 1 ind. Gardstjørna, Fjell 22.10 (Arild Breistøl).

Taksvale

Delichon urbicum
Årets første var 1 ind. Storavatnet, Be. 26.4 (Terje Hansen). Årets siste var 2 ind. Olsnesøy, Osterøy 9.10 (Øyvind Rulnes).

Myrpiplerke *Anthus rubescens* på Tjeldstø i Øygarden 11. oktober 2012. Første funn i Hordaland. Foto: Frode Falkenberg

Tartarpiplerke

Anthus richardi
[83/119-3/3]
1 ind. Flesland gård, Be. 14.9-1.10 (*Terje Hansen, Bjarne B L Andersen, Eirik Nydal Adolfsen m.fl.). 1 ind. Herdlevær, Øyg. 3.10 (Julian Bell). 1 ind. Hernar, Øyg. 11.10 (Julian Bell, Jon Djupvik, Harald Totland). 2011: 1 ind. Vinnesleiro, Fusa 13.10-15.10 (Jon Djupvik).

Sibirpiplerke

Anthus hodgsoni
[7/7-1/1]
1 ind. Grunnosen, Austrheim 19.10 (Ola Moen). Fylkets første funn av denne østlige arten siden oktober 2001. Ny for Austrheim kommune.

Trepiplerke

Anthus trivialis
Årets første var 1 ind. Bjørkåsen, Bømlo 22.4 (Kjell Bergtun). Årets siste var 1 ind. Nygård, Fedje 6.10 (Frode Falkenberg, Arild Breistøl, Michael Fredriksen, Terje Hansen).

Heipiplerke

Anthus pratensis
Vinterfunn januar - februar: 1 ind. Toska, Radøy 3.1 (Ola Moen). 1 ind. Sekk, Bømlo 8.1 (Kjell Bergtun). 1 ind. Lygra, Lindås 8.1 (Leif Ragnar Fiske). 1 ind. Herdla, As. 11.1 (Bert de Bruin). 1 ind. Etne sentrum, Etne 5.2-18.2 (Terje Håheim, Rune Voie). Desemberfunn: 1 ind. Herdla, As. 5.12 (Øyvind Rulnes). 1 ind. Herdla, As. 22.12-30.12 (Terje Hansen, Livar Frøyland m.fl.).

Skjærpiplerke

Anthus petrosus
1 ind. Gjernesmoen, Voss 10.4 (Oddvar Heggøy) var årets eneste rapporterte innlandsfunn.

Myrpiplerke

Anthus rubescens
[0/0-1/1]
1 ind. Tjeldstø, Øyg. 9.10-14.10 (*Julian Bell, Frode Falkenberg, Bert de Bruin m.fl.). Første funn i Hordaland, og det fjerde i Norge! Fuglen er godkjent tilhørende underarten *A. r. rubescens*. Den har sitt opphav i Nord-Amerika, og har bare blitt påvist en gang før i Norge. Arten hadde en rekorartet forekomst på de Britiske øyene også høsten 2012, med ti individer påvist. Alle av den nearktiske underarten *rubescens* (Hudson 2013).

Sørlig gulerle *Motacilla flava flava* på Fedje 24. mai 2012. Foto: Ola Moen

Gulerle

Motacilla flava

Årets første var 1 ind. Synste odde, Fedje 6.5 (Rune Voie, Ottar Magne Osaland m.fl.). 4 ind. var makstall fra Sandvin, Odda 21.5-22.5 (Rune Voie, Ingvar Måge, Ingunn Løyning, Eirik Sekse). 8 ind. var makstall fra Garen, Eidfjord 27.5-8.6 (Bjarne B L Andersen, Terje Lislevand m.fl.). Sommeren 2012 ble opptil fire hekkinger registrert i Isdalen, Eidfjord 9.6-17.6 (Terje Lislevand, Fred Marius Svendsen m.fl.). Maks 12 ind. ble sett samtidig. Videre har vi 2 ind. Herdla, As. 19.6 (Terje Hansen). 1 par Vivel, Eidfjord 29.6 (Hilmar Røthing). 1 par Berastøldalen, Eidfjord 1.7 (Hilmar Røthing). Det første individet på høsten dukket opp på Herdla, As. 9.8 (Ottar Magne Osaland, Egil Frantzen, Terje Hansen). 1 1K Trossov, Odda 11.8 (Agnar Målsnes). 1 ind. Grandane, Voss 13.8 (Oddvar Heggøy). 1 ind. Helgaset, Voss 14.8 (Oddvar Heggøy). 1 ptS Ryvarden, Sveio 14.8 (Jan Kåre Ness). Herdla i Askøy og Sandvin i Odda kommune er tradisjonelt sett de sterkeste lokalitetene for denne arten. Det ble sett maks 2 ind. på Herdla samtidig gjennom

august og september, med en rekke observasjonsdatoer av enkeltindivider. Maksimalt 2 ind. Sandvin, Odda 20.8 (Arnold Larsen). 1 ind. Vinnesleiro, Fusa 22.8 (Jon Djupvik). 1 1K Nordre Haugland, Haugland 3.9 (Livar Frøyland). 1 ind. Etne sentrum, Etne 5.9 (Terje Håheim). 1 ind. rastende Gåsland, Bømlo 29.9 (Lars Økland). 1 1K Herdla fort, As. 4.10 (Dag H Gjerde, Terje Hansen). Sørlig gulerle *Motacilla flava flava* 1 hann Fedje 24.5 (Ola Moen).

Vintererle

Motacilla cinerea

For første gang siden 2009 ble det gjort funn av vintererle på forvinteren 2012 med 1 ind. Etne sentrum, Etne 15.1-20.1 (Terje Håheim). Der nest dukket de neste fuglene opp i mars: 1 ind. Etne sentrum, Etne 3.3-9.3 (Terje Håheim). 2 ind. Fana Kulturpark, Be. 18.3-22.3 (Arild Breistøl, Bjarne B L Andersen m.fl.). Som vanlig var det en rekke spredte enkeltobservasjoner med høydepunkt i april. Registrerte hekkinger er som følger: 1 par Flatevad, Osterøy 8.4 (Terje Hansen). 1 par Håfoss,

Etne 9.4 (Terje Håheim). 1 ind. (reir funnet) Tveitvatnet, Lindås 24.5-26.5 (Anders Bjordal, Jørn Opsal). 2 ind. Seimsvatnet, Voss 6.6 (Lars Ågren). Årets maksnotering var 10 ind. Gjernesmoen, Voss 13.8-16.8 (Oddvar Heggøy). Gården i Etne sentrum hadde maks 2 ind. gjennom oktober. Årets siste fugl var 1 ind. Håfoss, Etne 28.11-5.12 (Jan Kåre Ness, Terje Håheim).

Linerle

Motacilla alba

Årets første ble sett 22.3 ved Kalandsviken, Be. (Rune Zakariassen). Årets siste var en hardhaus i Odda sentrum fra 15.11-17.12 (Rune Voie, Arne Oddvar Flattun, Eirik Sekse), og vi tar med 1 ind i Voss sentrum 4.12 (Dag H Gjerde, Kristin Gjerde).

Svartryggerle

Motacilla alba yarrellii

Årets første var 1 ind. Herdla, As. 19.3-6.4 (Ottar Magne Osaland, Terje Hansen, Ketil Toska, Jørn Opsal). 31 funn av 40 ind. er mindre enn 2011. Det er dog flere observasjoner i sommermånedene i 2012. Eneste konkrete hekkefunn var i Fitjar sentrum 4.5-10.6 (Ole Berge Helland). Årets siste var 1 ad Rosendal sentrum, Kvinnherad 4.10 (Geir Walle).

Sidensvans

Bombycilla garrulus

Der er en tydelig fordeling av funn: noen flokker på vinteren frem til 10. februar, videre ikke et eneste funn før fuglene igjen dukket opp 15. oktober. Høstens forekomst var svært normal og bar ikke preg av noen invasjonstypen opptreden. De største ansamlingene var som følger: 16 ind. Reinena, Odda 21.1 (Arnold Larsen). 23 ind. Etne sentrum, Etne 29.1 (Terje Håheim). På høsten:

100 ind. Rebnor, Austrheim 29.10 (Ola Moen). 140 ind. Vallandsåsen, Kvam 2.11 (Jostein Moldsvor). 100 ptS Solberg, Øyg. 4.11 (Ragnar Vikøren). Årets maksnotering var 150 ind. Etne sentrum, Etne 7.11 (via Terje Håheim). Årets siste store flokk var 40 ind. Vallandsåsen, Kvam 25.12 (Jostein Moldsvor).

Gjerdsmett

Troglodytes troglodytes

47 funn i januar og 32 funn i februar var en betydelig bedring fra vinteren 2010/2011. der det bare var hhv. 25 og 14 funn. Dette skyldes nok den mildere vinteren.

Jernspurv

Prunella modularis

Vi tar med 1 ind. Nesse, Bømlo 1-4.1 (Kjell Bergtun), 1 ind. Storhaug, Kvinnherad 3.11 (Leiv Trygve Varanes) og 1 ind. Nordre Haugland,

As. 18.12 (Livar Frøyland). De første trekkerne ankom fra 26. mars og utover, som var tidligere enn i 2011 da de ankom 1.4, og 2010 da de var så seint som 19.4.

Rødstrupe

Erithacus rubecula

Vi tar med årets største ansamling som var 100 ind. Herdla, As. 22.9 (Nigel Goodgame).

Blåstrupe

Luscinia svecica

Den eneste trekkobservasjonen utenfor fjellet var 2 ad. Rekvesøyane, Voss 15.8 (Oddvar Heggøy).

Svartrødstjert

Phoenicurus ochruros

[57/63-2/2]

1 ind. Herdla, Askøy 1.1-15.1 (Frode Falkenberg, Bert de Bruin, Ottar Magne Osaland m.fl.), som også

var på lokaliteten før nyttårsskiftet (regnes ikke som ny). 1 hunn Herdlevær, Øygarden 24.3 (Julian Bell). 1 ind. Nautnes, Øygarden 17.11 (Bjørnar Skjold).

Rødstjert

Phoenicurus phoenicurus

Vi tar med årets første og siste: 1F Herdlevær, Øyg. 10.5 (Bert de Bruin) og 1 1K Herdla fort, As. 14.10 (Michael Fredriksen).

Buskskvett

Saxicola rubetra

Årets første var 1M Herandsvatnet, Jondal 28.4 (Arild Gauteplass, Hege Gauteplass). Deretter kom fuglene tett fra 1.5. Dette var en uke seinere enn i 2011, men på samme nivå som i 2010. Årets siste var ikke spesielt seint: 1 1K på Hernar 26.9 (Frode Falkenberg, Arild Breistøl).

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* på Herdlevær i Øygarden 24.3 2012. Foto: Julian Bell.

Svartstrupe

Saxicola torquatus

4 ind. Ryvarden, Sveio 31.1-2.11 (*Jan Kåre Ness, Terje Håheim m.fl.) fordeler seg på et par og to ungfugler. De voksne holdt seg i området gjennom året, mens årsungene ble sett i perioden 14.-30.8. Videre har vi 1 ind. Berastøldalen, Eidfjord 29.6 (Hilmar Røthing). 1 ind. Hiskjo, Bømlo 11.9 (Kjell Bergtun). 1 hann Herdlevær, Øyg. 16.10 (Julian Bell*, Eirik Nydal Adolfsen, Michael Fredriksen, Terje Hansen). 1 ind. Sævrøy, Austrheim 16.10 (Ola Moen).

Ung svartstrupe *Saxicola torquata* på Ryvarden i Sveio 25. august 2012.
Foto: Terje Håheim

Asiasvartstrupe *Saxicola maurus* på Herdlevær i Øygarden 15. oktober 2012.
Foto: Julian Bell

Asiasvartstrupe

Saxicola maurus

[1/1-1/1]

1 ind. Herdlevær, Øyg. 15.10-16.10 (*Julian Bell, Jørn Opsal, Lars Ågren m.fl.). Fylkets andre funn av denne østlige utgaven av den nært beslektete svartstrupen. Det første stammer fra Fedje i oktober 2001.

Steinskvett

Oenanthe oenanthe

Årets første var 1 ind Grunnosen 27.3 (Ola Moen), som er helt innenfor normalen. Årets siste var 1 ind. Herdlevær, Øyg. 29.10 (Bjørnar Skjold).

Ringtrost

Turdus torquatus

Vi tar med årets største ansamling, samt første og siste observasjon: 1 hann Dyrdal, Lindås 14.4 (Terje Hansen, Eirik Nydal Adolfsen, Lars Ågren). 45 ind. Reinsnos, Odda 13.5 (Agnar Målsnes, Gunn

Mjelde). 1 ind. Skogsøy, Øyg. 24.10 (Julian Bell). Det var betydelig flere trekkobservasjoner dette året mot normalt, spesielt fra kystlokaliteter i lavlandet.

Gråtrost

Turdus pilaris

Vi tar med årets største ansamling: 1500 ind. Turøy, Fjell 20.10 (Nigel Goodgame).

Måltrost

Turdus philomelos

Vinterobservasjoner: 1 ind. Etne sentrum, Etne 7.1-15.2 (Terje Håheim). 1 ind Hella, Radøy 4.2 (Anders Bjordal). 1 ind. Etne sentrum, Etne 27.12-31.12 (Terje Håheim).

Rødvingetrost

Turdus iliacus

Den milde 2011/2012-vinteren gjorde at en rekke observasjoner ble gjort etter nyttår, men oftest av enkeltindivider og smågrupper. Maksnoteringen var 10 ind. Nygårdsparken, Be. 5.1 (Ketil Toska). Vi ser en tydelig reduksjon av antallet i februar og mars, før antallet igjen tar seg opp gjennom april når trekkerne ankommer. Av større ansamlinger på høsten tar vi med 2000 ptS Tjeldstø, Øyg. 12.10 (Julian Bell). 1800 ind. Turøy, Fjell 20.10 (Nigel Goodgame). 1000 ind. Tjeldstø, Øyg. 21.10 (Julian Bell).

Duetrost

Turdus viscivorus

28 funn av 40 individer gjennom hele året er en reduksjon fra 63 individer i 2011, mens i 2010 ble det sett 37 individer. Det er gledelig at en stor andel av funnene er innlandsfunn fra lokaliteter som nok i større grad enn man er klar over er hekkelokaliteter. Ingen sikre hekkinger ble observert i år (mot 2 slike i 2010). Vi tar med syngende individer og par

i hekkebiotop som kan underbygge artens potensielle hekkstatus i fylket: 1 sy. Høysæter, Samnanger 26.3 (Magne Sætersdal). 1 sy. Vele, Voss 10.4 (Oddvar Heggøy). 1 par Høylandstoska, Etne 14.4 (Terje Håheim). 1 sy. Høysæter, Samnanger 15.4 (Magne Sætersdal). 1 sy. Låtevann, Odda 22.4 (Rune Voie).

Gresshoppesanger

Locustella naevia

[161/171-21/23]

21 funn av 23 ind. Dette var en tydelig nedgang fra rekordåret 2011 da det ble registrert 42 ind., men til gjengjeld var det nøyaktig samme antall fugler som ble registrert i 2010. Igjen er det kommunene i Nordhordaland som utmerker seg. Årets første var 1 sy. Øklandsvatnet, Bømlo 10.5 (Lars Økland, Odd Hallaråker). Kommunevis fordeling rangert etter antall ind: Radøy (7), Bergen (7), Lindås (3), Bømlo (2). Øygarden, Austrheim, Etne og Kvinnherad hadde alle et funn.

Sivsanger

Acrocephalus schoenobaenus

Vi tar med årets første og siste: 1 sy. Kalandsviken, Be. 6.5 (Harald Simonsen). 5 ind. ringmerket Søgardsvatnet, Øyg. 17.8 (Nigel Goodgame).

Myrsanger

Acrocephalus palustris

[14/17-1/1]

1 hann sang/spill Bøvågen, Radøy 23.6 (Ola Moen).

Trostesanger

Acrocephalus arundinaceus

[3/3-0/0]

1 sy. Purkebolsvatnet, Austrheim 24.5-27.6 (*Ola Moen, Jørn Opsal, Terje Hansen m.fl.). Det er uvanlig at sjeldne spurvefugler er så trofaste som denne trostesangeren. Dette var det fjerde året fuglen sang seg gjennom sommeren i Austrheim!

Gulsanger

Hippolais icterina

Årets første var 10 dager seinere enn i 2011, nemlig 2 sy. Børve, Kvam 19.5 (Jostein Moldsvor). Årets siste registrering var 1 ind. Osa, Ulvik 19.8 (Harry Dijkstra).

Hauksanger

Sylvia nisoria

[38/41-1/1]

1 1K Turøy, Fjell 26.9 (Bert de Bruin).

Møller

Sylvia curruca

Den første dukket opp 1.5: 1 sy. Jamnaheia, Bømlo (Gunnar Olsen). Det var et jevnt sig av antatte trekere gjennom hele mai. I juni og juli ble det sett/hørt 22 individer, og sikre hekkinger ble registrert ved to lokaliteter: 1 ind. mat til unger Skorpo, Fjell 2.7 (Håvard Husebø). 1 ind. mat til unger Karlsøy, Herdla, As. 3.7 (Ottar Magne Osaland). Årets siste var 1 ind. Turøy, Fjell 24.10 (Bert de Bruin). Til sammen ble det gjort 59 funn av 66 individer, som viser at arten fortsetter sin gode trend i Hordaland (2011: 48 funn av 52 individer).

Varsler *Lanius excubitor* nær Etne sentrum 13. november 2012.
Foto: Terje Håheim

Tornsanger

Sylvia communis

Vi tar med årets første og siste: 1 ind Jamnaheia, Bømlø 5.5 (Gunnar Olsen) og årets siste funn så tidlig som 13.9 Ryvarden fyr, Sveio (Jan Kåre Ness).

Hagesanger

Sylvia borin

Hagesangerne ankom Hordaland som normalt fra midten av mai, og årets siste individ ble sett på Hernar, Øyg. 11.10 (Julian Bell, Harald Totland, Jon Djupvik).

Munk

Sylvia atricapilla

1 F var stabil på foring ved Myrdalskogen, Be. gjennom hele januar og februar (Anders Bjordal, Håvard Bjordal). 21 ind. ble sett i løpet av november og desember 2012, og er betydelig mindre enn den milde høsten i 2011 (70 individer).

Gulbrynsanger

Phylloscopus inornatus

[165/181-3/3]

1 ind. Hiskjø, Bømlø 24.9-26.9 (Arne Kjosås, Lars Økland, Stein Haldorsen). 1 1K ringmerket Sørgardsvatnet, Øyg. 28.9 (Nigel Goodgame). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 21.10 (Julian Bell). 2005: 1 ind. Eknes, Lindås 25.9 (Morten Wilhelmsen). 1 ind. Eknes, Lindås 19.10 (Morten Wilhelmsen).

Bøksanger

Phylloscopus sibilatrix

1 ind. Vollom, Lindås 12.6 (Hilmar Røthing). Arten er fortsatt en stor sjeldenhet i fylket, noe som står i sterk kontrast til den regelmessige forekomsten i nabofylket Rogaland.

Gransanger

Phylloscopus collybita

Årets første var 1.4 Tjeldstø, Øyg. (Bjørnar Skjold). Kun ett november-

funn i 2012: 1 ind ringmerket Herdla fort, As. 25.11 (Nigel Goodgame, Dag Gjerde, Michael Fredriksen), sammenlignet med 22 i 2011.

Løvsanger

Phylloscopus trochilus

Årets første var 1 sy. Sædalsveien, Be. 23.4 (Bert de Bruin), mens årets siste var 1 ind. Blomvåg, Øyg. 21.10 (Terje Lislevand).

Gråfluesnapper

Muscicapa striata

Årets første var 1 ind. Bøvågen, Radøy 1.5 (Annette Kierulf), mens årets siste var ved Våge, Fedje 26.9 (Ola Moen).

Svarthvit fluesnapper

Ficedula hypoleuca

Årets første fugl ble hørt syngende 30.4 ved Eknes, Lindås (Morten Wilhelmsen), og årets siste var 1 ind. ved Tjeldstø, Øyg. 15.10 (Jørn Opsal, Terje Lislevand, Bjarne Andersen)

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus* på Hiskjø, Bømlø 26. september 2012.
Foto: Stein Haldorsen

Tornskate

Lanius collurio

10 funn, hvorav tre konstaterte hekkinger er en meget god forekomst for arten i Hordaland: 1 ind. Fedje 24.5 (Ola Moen). 1 par Hernar, Øyg. 24.5 (Bert de Bruin, Egil Frantzen). 1 ind. Skiftestad, Sveio 26.5 (Bernt Jarle Vatland). 1 sy. M Slettebakken, Austrheim 26.5 (Jørn Opsal). 1 ad. M Herdla, As. 27.5 (Odd Helge Gilja). 1 ad. M Stord kommune 3.6 (Stein Haldorsen, Peter Mallinson). 1 M Fitjarfjellet, Fitjar 15.7 (Ole Berge Helland). Hekkinger ble påvist i Austrheim, Bømlø og Fjell kommuner.

Varsler

Lanius excubitor

Kommunevis fordeling av alle årets funn: Bergen (8), Etne (3), Odda (4), Radøy (3), Lindås (3), Sveio (3), Voss (3), Austevoll (2), Austrheim (2), Samnanger (2). Stord, Os og Kvinnherad hadde et funn hver. Det ble gjort 36 funn av arten i 2012. Dette var et bra år for arten i Hordaland, selv om det var færre funn enn rekordåret 2011 (57 funn). Til sammenligning var det bare 9 funn i 2010. I 2011 var hele 52 av funnene på høsten, og dette forklarer nok hvorfor det var hele 24 funn i Hordaland fra januar til mars i 2012. Første høstfugl stammer fra Etne 14.10, og det ble gjort åtte funn fram til nyttår.

Kornkråke

Corvus frugilegus

1 ad. Leite, Bømlø 14.3 (Gunnar Olsen). 1 ind. Mehø, Bømlø 14.4 (Kjell Bergtun). 1 ad. Skogsøy, Øyg. 29.4-2.5 (*Arild Breistøl, Bjørnar Skjold, m.fl.). 1 ind. Herdla, As. 19.5 (Bert de Bruin). 1 ind. Kokstad, Be. 11.10 (Håvard Hveding). 1 1K Tveitevannet, Be.

20.10 (Arild Breistøl, Christian Pedersen, Finn Jørgensen). 1 ind. Etne sentrum, Etne 4.11 (Terje Håheim). 1 ind. Innvær, Bømlø 22.11 (Kjell Bergtun). 1 1K Palmafossen, Voss 31.12 (Oddvar Heggøy, Ragnhild Hannaas). Totalt ni funn i 2012. Til sammenligning ble det gjort 11 funn i 2011 og 9 funn i 2010.

Svartkråke

Corvus corone

1 ind. Fyllingsdalen - Bergen sentrum - Skansen, Be. 24.1-14.3 (*Frode Falkenberg, *Trond Berg m.fl.). 1 ind. Sævarhagsvikjø, Stord 2.3-31.12 (*Stein Haldorsen, Tor Helge Heggland m.fl.). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 6.5 (Julian Bell). 1 ind. Stormark, Fedje 6.5 (Arild Breistøl, Frode Falkenberg). 1 ind. Herdla, As. 12.5-22.5 (*Stein Byrkjeland, *Livar Frøyland, Terje Haugland m.fl.). 1 ind. Etne sentrum, Etne 14.5-16.5 (Terje Håheim). 1 ind. Lynghaugtjern, Be. 24.11 (Anders Bjordal).

Ung rosenstær *Sturnus roseus* sammen med stær på Herdla, Askøy 7. september 2012. Foto: Jørn Opsal

Ravn

Corvus corax

Vi tar med store ansamlinger: 300 ind. Kjevikkalden NGIR, Lindås 4.2 (Terje Hansen, Ottar Magne Osaland, Lars Ågren). 50 ind. Bontveitdalen, Be. 24.2 (Bert de Bruin). 70 ind. Leivestad, Lindås 24.3 (Ola Moen). 80 ptNV Eknes, Lindås 23.10 (Morten Wilhelmsen).

Stær

Sturnus vulgaris

Den største januarflokken kom overraskende nok ikke fra Herdla i 2012, men fra Bøvågen, Radøy med 40 ind. 3.1 (Ola Moen). Den største flokken i desember var 18 ind. på Skogsøy, Øyg. 8.12 (Julian Bell). I tillegg holdt det seg en flokk på 10 ind. på Nesse, Bømlø 8.12 (Kjell Bergtun).

Rosenstær

Sturnus roseus

[21/21-1/1]

1 1K Herdla, As. 26.8-7.9 (*Stein Byrkjeland, *Harald Simonsen m.fl.).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* fra en foringsplass i Øystese, Kvam 21. mai 2012. Foto: Jan Visser

Pillfink

Passer montanus

Stadig større ansamlinger og flere småflokker rapporteres av denne arten i Hordaland. Følgende makstall inkluderer: 30 ind. Etne sentrum, Etne 2.11 (Terje Håheim). 20 ind. Tjeldstø, Øyg. 25.11 (Julian Bell). 30 ind. Grindheim, Etne 14.12 (Tore Grindheim).

Bokfink

Fringilla coelebs

Maksnoteringene i vintermånedene 2012 var hhv. 10 ind. Tjeldstø, Øyg. 5.1 (Julian Bell) og 15 ind. Nordre Haugland, As. 16.12 (Livar Frøyland).

Bjørkefink

Fringilla montifringilla

Av vinterfunn var det få observasjoner av enkeltind. i januar, med mak 3 ind. på Nordre Haugland, As. 25.2 (Livar Frøyland). Beste desembernotering var 10 ind. Rommetveit, Stord 15.12 (Tor Helge Heggland).

Stillits

Carduelis carduelis

På våren ble arten sett frem til 4.4, og de første høstobservasjonene ble gjort 27.9. Heller ikke i 2012 ble det gjort noen sommerfunn av denne arten i Hordaland. De største ansamlingene første kvartal var 18 ind. Nordre Haugland, As. 1.1-4.3 (Terje Haugland, Livar Frøyland, Dag H Gjerde). 21 ind. Gåslandsneset, Bømlø 1.1-1.4 (Stein Haldorsen). 18 ind. Leite, Bømlø 7.1-1.3 (Gunnar Olsen). 13 ind. Hallaråker, Bømlø 8.1-29.1 (Odd Hallaråker). 12 ind. Tokheim, Odda 22.1-18.2 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 14 ind. Skaret, Fitjar 12.2-21.2 (Harald Westerheim). 22 ind. Bjel-land, Stord 11.3 (Roger Nylund). I høstsesongen var antallene betydelig mindre, med maksimalt 20 ind. Tjeldstø, Øyg. 15.10 (Bert de Bruin) og 20 ind. Nordre Haugland, As. 18.12 (Livar Frøyland).

Tornirisk

Carduelis cannabina

De første trekkerne var 2 ptN Ryvarden, Sveio 27.3 (Jan Kåre Ness). Innlandsfunn i år: 1 ind. Isdalen,

Eidfjord 1.8 (Liv Sylvi Meyer). 1 ind. Gjernesmoen, Voss 15.8 (Oddvar Heggøy). 3 ind. Rolsvåg, Samnanger 20.8 (Øyvind Rulnes). 2 ind. Sandvin, Odda 2.10 (Ingvar Måge). Årets største ansamling var 100 ind. Herdla, As. 27.8 (Jørn Opsal).

Bergirisk

Carduelis flavirostris

Vinter: 1 ind. Herdla, As. 14.1-15.1 (Ottar Magne Osaland, Terje Hansen, Livar Frøyland). 1 ind. Breivik, Øyg. 1.2 (Bert de Bruin). Av store ansamlinger nevnes 60 ind. Hernar, Øyg. 9.8 (Julian Bell, Nigel Goodgame). 54 ind. Sandvin, Odda 22.8 (Ingvar Måge, Rune Voie, Agnar Målsnes). 58 ind. samme sted 3.9 (Ingvar Måge). 50 ind. Hernar, Øyg. 15.9 (Terje Hansen, Bjarne B L Andersen m.fl.). Hhv. 55 ind. og 70 ind. samme sted 23.9 og 26.9 (Bjørnar Skjold, Frode Falkenberg, Arild Breistøl). Årets maksnotering var 110 ind. Ryvarden, Sveio 15.10 (Jan Kåre Ness).

Polarsisik

Carduelis hornemanni

[26/65-2/2]

1 MLøyning, Odda 11.2-19.2 (*Ingvar Måge, Ingunn Løyning, Solfrid Åsta Kvam m.fl.). 1 ind. Store Lungegårdsvannet, Be. 28.11 (Frode Falkenberg).

Båndkorsnebb

Loxia leucoptera

[225/1458-3/5]

1 par Nygårdsparken, Be. 14.1 (*Dag H Gjerde, Ingrid Gjerde m.fl.). 2 ind. Skjold, Øyg. 8.4 (Bjørnar Skjold). 1 ind. Herdlevær, Øyg. 4.11 (Bert de Bruin). 2009: 1 F Herdlevær, Øyg. 30.12 2009 (Ragnar Vikøren).

En av tre konglebit *Picicola enucleator* på Seljestad, Odda 29. november 2012. Foto: Erik Sekse

Rosenfink

Carpodacus erythrinus

[42/51-2/2]

1 3K+ M Øystese, Kvam 21.5 (Jan Visser). 1 1K Tjeldstø, Øyg. 22.10-24.10 (*Julian Bell, Sonia Bell, Nigel Goodgame m.fl.). Begge fuglene ble observert i tilknytning til foringsplasser.

Konglebit

Picicola enucleator

[24/133-7/181]

5 ind. Skjold, Øyg. 30.10 (Bjørnar Skjold). 55 ptS Ågotnes, Fjell 3.11 (Ian Fredriksen, Michael Fredriksen). 100 ptS Søgardsvatnet, Øyg. 3.11 (*Nigel Goodgame, Michael Fredriksen, Ian Fredriksen). 4 ind. Seljestad, Odda 29.11-2.12 (*Eirik Sekse, Rune Voie, Agnar Målsnes,

Terje Håheim). 10 ind. Giskafjell, Kvinnherad 18.12 (Leiv Trygve Varanes). 4 ind. Hollsbjørgi, Voss 27.12 (Oddvar Heggøy). 3 ind. Håmyrane, Voss 27.12 (Oddvar Heggøy). En plutselig influx inntraff i månedsskiftet oktober/november på Vestlandet, og vi fikk vår del av kaka. Ant. individer observert i løpet av noen få høstdager var flere enn totalen gjennom alle tidligere år.

Kjernebiter

Coccothraustes coccothraustes
Årets makstall var 15 ind. Nygårdsparken, Be. 1.1-15.1 (Ottar Magne Osaland, Frode Falkenberg). 25 ind. Moberg, Os 10.3 (Bjarne Lokøy). 50 ind. Litlabø, Stord 20.3 (Magne Klementsén). 21 ind. Nygårdsparken, Be. 31.12 (Kristin Gjerde, Dag H Gjerde). Der ble ikke gjort noen observasjoner i sommermånedene som kunne tyde på hekking. Flokken på Litlabø er trolig den største noensinne i Hordaland.

Lappspurv

Calcarius lapponicus
Årets første var 1 ind. Herdlevær, Øyg. 24.3 (Julian Bell) og 1 ind. Herdla, As. 24.3 (Petter Thornes, Livar Frøyland, Truls Lerdahl). Flokken på Herdla var på sitt maksimale 4.4 med 23 individ. Arten ble der sett helt jevnlig frem til starten av mai, og det er svært vanskelig

å anslå totalantall da det med stor sannsynlighet har vært betydelig utskiftning underveis. Det var en del observasjoner av overflygende enkeltindivid på klassiske trekklokaliteter på kysten. Vi nevner 9 ind. Synste odde, Fedje 5.5-6.5 (Frode Falkenberg, Arild Breistøl m.fl.) og 4 ptS Hernar, Øyg. 26.9 (Frode Falkenberg, Julian Bell). Årets siste var 3 ind. Valen, Herdla, As. 6.11 (Ola Moen).

Snøspurv

Plectrophenax nivalis
Vinterfunn og funn utenfor hekkelokalitetene: 1 ind. Osa, Ulvik 14.1 (Harry Dijkstra). 1 ind. Ryvarden, Sveio 26.2 (Jan Kåre Ness). 1 ptN Hjelme, Øyg. 26.2 (Julian Bell). 2 ind. Grandane, Voss 1.4 (Oddvar Heggøy). 1 ind. Sævrøy, Austrheim 20.9 (Ola Moen). 1 ad. F Ulvenvatnet, Os 22.9 (Bjarne Lokøy).

Herdla er som kjent den beste plassen for å se snøspurv på trekk. Maksnoteringen var 15 ind. 10.3 (Livar Frøyland, Snorre Frøyland). Arten ble sett helt jevnlig på Herdla mellom 3.3 og 2.4, med spredte observasjoner i mai. Nye fugler dukket opp igjen 20.9 og ble sett ut desember med maksimalt 6 ind. 2.12 (Heikki Savolainen).

Gulspurv

Emberiza citrinella
Vi tar med største ansamling som var 37 ind. utenfor Etne sentrum 5.3, Etne (Terje Håheim).

Sivspurv

Emberiza schoeniclus
Årets første var 1 M Herdla, As. 4.3 (Terje Hansen). Fuglen ble sett videre gjennom hele mars, og representerer ny tidligrekord for ankomst i Hordaland.

Referanser

Hudson, N. (2013) Report on rare birds in Great Britain in 2012. British Birds 106: 570-641.

Målsnes, A. (2012) Årsrapport 2012. Prosjekt Jaktfalk i Hordaland., pp. 14. Odda: NOF-Hordaland i samarbeid med Fylkesmannen i Hordaland og Statens Naturoppsyn (SNO).

Tysse, T. & Bergo, G. (2011) Territorielle kongeørner i region 1. Sluttrapport. Unntatt offentlighet. Stavanger. 41 s.

NORSK ORNITOLOGISK FORENING - AVDELING HORDALAND

Styret i NOF-Hordaland

Leder	Michael Fredriksen
Nestleder	Arild Breistøl
Sekretær	Ingvar Måge
Kasserer	Gunnar Kjeilen
Redaktør	Ragnar Vikøren
Styremedlem	Rune Voie
	Frode Falkenberg
Varamedlem	Odd Hallaråker

Bergen Lokallag

Att.: Lars Ågren
Hillerenveien 178
5174 Mathopen

Indre Hardanger Lokallag

Att.: Rune Voie
Postboks 280
5751 Odda

Sunnhordland Lokallag

Att.: Tor Helge Heggland
Sjonarvegen 9
5414 Stord

Komiteer og prosjekter

Ankomstdato:	Frank H. Pedersen	Tlf. 55 26 52 13	fraped@hfk.no
Prosjekt jaktfalk:	Agnar Målsnes	Tlf. 911 82 319	agnar.malsnes@c2h.no
LRSK:	Frode Falkenberg		lrsk@fuglar.no

Telefon og e-postadresser

Arild Breistøl	Tlf. 930 31 521	arild@uib.no
Jon Djupvik	Tlf. 911 70 372	jd@kokstad-bht.no
Frode Falkenberg	Tlf. 55 58 22 25	frode@birdlife.no
Michael Fredriksen	Tlf. 905 23 567	michfre@online.no
Odd Hallaråker	Tlf. 906 01 621	odd.hallaraker@haugnett.no
Tor Helge Heggland	Tlf. 472 70 305	tor.helge.heggland@sklbb.no
Gunnar Kjeilen	Tlf. 481 29 613	gkjeilen@online.no
Ingvar Måge	Tlf. 901 24 799	in-maa@online.no
Frank H. Pedersen	Tlf. 55 26 52 13	fraped@hfk.no
Lars Ågren	Tlf. 417 65 906	laagren@online.no
Rune Voie	Tlf. 918 79 660	rune.voie@online.no
Ragnar Vikøren	Tlf. 911 34 140	toppand@gmail.com
Redaksjonen "Fuglar i Hordaland"		redaksjonen@fuglar.no

Les mer om Hordalands fugleliv på nettet: www.fuglar.no